

Pol da Rom Amīn do Papia Mandagit

But piso gen

Pol da papia on mandagit, nido Pol kiŋ kokup pap Rom ujudon paŋmuwukbi egipgwit ujun pindat do nandagit. Ujudon bisap pisipmisok egek don Spen miktimon kiŋ Gen Bin Tagisi yaŋ teŋtejok do nandagit. Do mibiltok on papia naŋ kalip yipban kigit. On papiagwan Pol da Kristo dakon Gen Bin Tagisi do pakyaŋsi yaŋ teŋtejosok, ae Yesu yolyol amin da ni aŋpak baŋ ani ujun do yosok.

Mibiltok Pol da gildat tagi yaŋ yoyiniek ae Piŋkop da Rom paŋmuwukbi paŋpulugosak do bisit pi asak ujun do yoyigit. Aŋek papia on mandagit dakon mibili yaŋ yagıt, “Nandaŋ gadat agak kosiron dagin Piŋkop da dabilon miŋat aminyo kilegi dagomanj” (1.17). Pol da yaŋ yosok, Juda amin bo ae Amīn Iŋwakjwari Kabi kisi yokwi pakpak gin. Do Piŋkop da nandaŋ yawok yomiŋek yokwikon baŋ timitjak kosit ujun kalonjiši kinda gin. Amin kinda Yesu Kristo nandaŋ gadaŋ imjaka amin Piŋkop da yokwikon naŋ abidokdisak, aŋakwan ujun amin Piŋkop dakon notnisi dagokdisak, ae Yesu Kristo dakon sami ae padik padikyo dagokdisak.

Piŋkop da amin kinda yokwikon naŋ abidosak kaŋ, egip egipni kalugisak. Piŋkop ujun gat egakwan Wupni ujun aminon tugsok. Do yokwi ae kimot da ujun amin abiŋ yipjak dakon tapmimni minisi. Kilapmi 5 mon da 8 ron Pol da gen teban dakon mibili yosok, ae Telagi Wup dakon tapmimni Yesu nandaŋ gadaŋ imjaka aminon pi asak ujun do yosok.

Kilapmi 9 non da 11 non Pol da jigini madep kinda do yosok. Pol iyi Juda amin kabikon nani kinda. Juda amin ujun kalip Piŋkop da iyı do manjigit. Mani Juda miŋat aminyo morapmi da Yesu manji imgwit. Amin Iŋwakjwari Kabi morapmi da Yesu dakon paŋdetni dagawit, mani Juda amin dima. Pol da yaŋ yosok, Gulusuŋ ujun Juda amin iyi dakon. Piŋkop da yo madep ujun iyikon ak do nandagit ujun dima kaŋba pisagit. Mani Pol da Juda miŋat amin kabı Yesu dakon miŋat amin kabikon don abiŋ saŋbekdaŋ yaŋ nandagit.

Gen mibi do Pol da paŋmuwukbi ni aŋpak baŋ ani ujun do yosok. Pol da amin do but dasi galak taŋ yomyom aŋpak ani ujun do morapmisi yosok. Ae Piŋkop dakon pi agak dakon aŋpak do yosok, ae gapman da yoŋgamgwan egip egip, ae amin paŋpulugok aŋpak gat do yosok.

**Nandaŋ gadat kosiron dagin Piŋkop da dabilon amin kilegisi amaj
(Kilapmi 1-4)**

Pol da yabekbi pini do yosok

1 ^aNak Pol, Yesu Kristo dakon oman monji da papia on mandisat. Uŋun da nak yabekbi pi abej do yaŋ namgut, ae Piŋkop dakon Gen Bin Tagisi yaŋ teŋteŋok abej do manjij nepgut.

²*b*Kalip Piŋkop da Gen Bin Tagisi uŋun do yaŋ teban tok aban kombi amin da gen uŋun Piŋkop da telagi papiakon mandawit. ³Gen Bin Tagisi uŋun da Monji do yosok. Uŋun amin daganje Kila Amin Madep Dewit da kabikon da altagit. ⁴Ae Piŋkop da kimoron naŋ aban pidagit bisapmon Telagi Wup da Amin Taginin Yesu Kristo uŋun Piŋkop dakon Monji tapmim madepni taŋ imisak yaŋsi noligit. ⁵^cYesu da pi agit do aŋek Piŋkop da nin do yo tagisi aŋ niŋiek yabekbi pi anej do yaŋ mudaŋ niŋgut. Nin da yaŋ yomno Amin Iŋwakŋwari Kabikon amin morap Yesu nandaŋ gadaŋ imiŋiek geni guramigakwa man madep pasak do aŋek nin manjij nipgut. ⁶Jiyo kisi yaŋ iilit nandaŋek Yesu Kristo da kabikon saŋbewit.

⁷^dRom amin, Piŋkop da ji do but dasi galak taŋ damiŋek iyı dakon amin kabi ani do yaŋ damgut. Nak on papia ji do mandaŋ damisat.

Piŋkop Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandaŋ yawotni gat ae but yawotni gat jikon tosak do bisisat asat.

Pol Rom amin pindat do nandagit

⁸Nak mibiltok yan dayisat. Miktimi miktimi amin morap da ji dakon nandaŋ gadat do madepsi yoŋ, do ji do nandaŋek Yesu Kristo da manon Piŋkop ya yaŋsi iyisat. ⁹Piŋkop iyı nandisak, bisapmi bisapmi ji do nandaŋek bisisat asat. Nak Piŋkop Monji dakon Gen Bin Tagisi yaŋ teŋteŋok asat uŋun but dasi nandaŋ kimagek asat. ¹⁰^eNak bisisit yaŋ iyisat, jikon apbej do nandisak kaŋ, kosit kinda yiŋmaŋ naban jikon tagi apbej. ¹¹Nak ji dandak do galagisi nandisat, nido wupji dakon yo tagisi di dabo paŋek tebaisi atni do nandisat. ¹²Nandak nandakno yaŋ tosok, ji dakon nandaŋ gadat da nak aŋteban aŋakwan nak dakon nandaŋ gadat da ji paŋteban asak.

¹³^fNot kabi yaŋsi nandani, nak bisap morapmi jikon ap do nandagim. Nido Amin Iŋwakŋwari Kabikon pi abo nandaŋ gadat awit uŋudeŋ giŋ jikon ak do nandisat. Mani bisap morapmi yo diwari da kosit sopmaŋ namaŋ. ¹⁴Piŋkop da pi namgut uŋun Grik amin, ae Grik amin diŋa, ae

^a 1.1 Ya 9.15 ^b 1.2 Ro 16.25-26 ^c 1.5 Ya 26.16-18; Gal 2.7-9 ^d 1.7 IDT 6.25-26
^e 1.10 Ya 19.21; Ro 15.23 ^f 1.13 Ya 19.21

nandaŋ kokwini kilegi amin, gat ae nandaŋ kokwini tagi dīma amin, uŋun kisi paŋpulugokej do pi namgut. Uŋun aminon pi dīma abej kaŋ, gomano toŋ yaŋ asak. ¹⁵Yaŋ do aŋek Rom amin jiyo kisikon Gen Bin Tagisi yaŋ teŋteŋokej do galagi madepsi nandisat.

Gen Bin Tagisi uŋun Piŋkop dakon tapmimni

¹⁶^gNak Gen Bin Tagisi uŋun do dīma mayak tosot. Nido, uŋun gen kagagwan Piŋkop dakon tapmimni tosok, do uŋun gen da amin morap nandaŋ gadat aŋ uŋun yokwikon baŋ timikdak. Mibiltok Juda amin timikdak, ae Amin Iŋwakŋwari Kabiyō kisi timikdak. ¹⁷^hPiŋkop niaŋon da amin kilegi yaŋ niyisak uŋun do Gen Bin Tagisi da nolisak. Nin nandaŋ gadat aŋapno uŋun do aŋek Piŋkop da amin kilegi yaŋ niyisak. Wasok wasok uŋun nandaŋ gadat, ae wasipyo kisi uŋun nandaŋ gadat kalonŋgin. Gen kinda Piŋkop da papiakon tosok uŋun do yosok.

“Amin kilegi uŋun nandaŋ gadat aŋek egipdaŋ.”

Amin kisi morap da Piŋkop manji imgwit

¹⁸Piŋkop Kwen Kokup da aŋpakin Kokwin aŋek butjapni nolisak. Uŋun da amin morap manji iŋiŋek aŋpak yokwi aŋ amin uŋun do butjap madepsi nandaŋ yomisak. Uŋun amin da aŋpak yokwi aŋek gen bamī witjinjba toŋ. ¹⁹ⁱUŋun amin Piŋkop dakon mibili kili nandawit, nido Piŋkop da iyi kili yoligit. ²⁰^jPiŋkop da yo morap wasagiron da wiŋ abisok ekwamajon uŋun yo morap pindagek Piŋkop dakon mibilni pasili toŋ uŋun nomansi pindakgaŋ. Piŋkop dakon egip egip niajensi, ae tapmimni toktogisi tosok uŋun pindakgaŋ, do amin kinda da nak Piŋkop dīma nandaŋ imisat yaŋ yogogi minisi.

²¹^kAsi, Piŋkop nandaŋ imgwit, mani uŋun Piŋkopsi yaŋ nandaŋek mani aŋkisiŋek ya yaŋ iyik do dīma nandawit. Nandak nandakni upbal tawit, ae nandaŋ kokwini tagi dīma aŋakwa butni pilin tuk awit. ²²^lNin nandaŋ kokwinin tagisi yaŋ yawit, mani nandaŋ kokwini tagi dīma amin dagawit. ²³^mUŋun da Piŋkop tilimni toŋ egip egip teban egisak uŋun manji iŋiŋek dīma gawak imgwit. Yum kaŋek amin egi kīmak kīmak amaj uŋun dakon wupmi gat, ae minam, ae bit kilapyo gat, ae birombak mibili mibili dakon wupmi wasanek gawak yomgwit.

Miŋat aminyo da aŋpak yokwi mibili mibili awit

²⁴Yaŋ awit do Piŋkop da yum pindagakwan yokwi dakon galaktok yolek notni da giptimon yumabi aŋpak iŋjanisi aŋ aŋ awit. ²⁵Uŋun amin

^g 1.16 Mk 8.38; Ya 13.46; 1Ko 1.18-24 ^h 1.17 Ab 2.4; Ro 3.21-22 ⁱ 1.19 Ya 14.15-17; 17.24-28 ^j 1.20 Jop 12.7-9; Kap 19.1 ^k 1.21 Ep 4.17-18 ^l 1.22 Jer 10.14; 1Ko 1.20
^m 1.23 GT 4.15-19; Kap 106.20

da Piňkop dakon gen bami yipmaňek top gen baň yolgwit. Aňek Piňkop yo morap wasagit ujun manji imiňek yo morap wasagit ujun baň gawak yomiňek omani aňyomgwit. Mani Piňkop yo morap wasagit ujun naňgin toktogisi aňkisiň kimori. Ujun asi.

²⁶ Ujun Piňkop manji imgwit, do Piňkop da yum pindagakwan aňpak mayak mayagi ak do but kindap pawit. Aňek miňat da miňat eyo dakon aňpak yipmaňek miňat notni gat aňpak yokwisi awit. ²⁷ⁿAe wiliyo kisi miňat eyo aňpak yipmaňek wili notni gat aňpak díma agagi ak do but kindap madepsi pawit. Aňek aňpak yokwisi awit ujun da aripmon kobogi do yo yokwisi timikgwit.

²⁸ Piňkop egisak yaň nandawit, mani manji imiňakwa Piňkop da yum pindagakwan iyi dakon nandak nandak yokwini yolgwit. Aňek aňpak yokwi díma agagi awit. ²⁹ Ujun aňpak yokwi mibili mibili aňek, wagat wagat, ae nandaba yokwi tok, ae pindak galaktok, ae amin dapba kimot dakon aňpak, ae emat, ae top gen, ae gwayen yok ujun aminon tugsok. ³⁰ Ae amin paňupbal ak do gen yokwi yoň, ae Piňkop do nandaba yokwi tok aň, ae butjapmon da gen pap yoň, ae pibit tidok aň. Ae aňpak yokwi kalugi paňalon aň, ae meň datyo dakon gen díma guramikgaň. ³¹ Ujun nandak nandakni tagi mini, ae iyi dakon yaň teban tok geni yapmaňgaň, ae bupmını mini, ae diwarı yopyop aňpak díma aň nandaň. ³² Piňkop dakon gen teban kilegi da aňpak yokwi uňuden aň amin si kimotni do yosok ujun nandaň, mani yum karek ujun aňpak yokwi morap sigin aň. Ae ujun gin díma, amin diwarı da ujun aňpak yokwi aňakwa si joňikgaň.

Piňkop da amin dakon aňpakni kokwin kilegisi asak

2 ¹º Ji amin sugaręk aňpakni kokwin aň amin yaň dayisat, ji disi do suň kinda díma agimaň yaň yogogi mini. Ji amin sugaręk aňpakni kokwin aň bisapmon, ujun disiyo kisi do yoň. Nido, aňpak yokwi aň ujun disiyo kisi yaň gin aň. ²Nin nandamaň, Piňkop da uňuden amin kokwinigek kobogi yokwisi yomisak, ujun kokwin kilegikon da asak. ³Gak amin sugaręk aňpakni kokwin asal, mani gagayo kisi aňpak yokwi yaň gin asal. Gak Piňkop da gen yaň gaban tagi pulugaň kikeň yaň nandisal, ma? ⁴ºPiňkop da aňpak yaworisi aňgamiňek kobogi tepmi díma gamiňek gak do jomjom aňgisak ujun do nandabi yo ışali asak, ma? Gak da but tobil abi do aňek aňpak yaworisi aňgamsak. Gak ujun díma nandisal, ma?

⁵Mani, gak but teban aňek but tobil ak do díma nandisal. Yaň aňek Piňkop da kobogi yo yokwisi aňgamdisak dakon yo gaga madepsi paňmuwuk kakwasal. Ae Piňkop da miňat aminyo gen kokwini kilegisi

ⁿ 1.27 MS 18.22; 20.13; 1Ko 6.9 ^º 2.1 Mt 7.1-2; Jn 8.7 ^p 2.4 Ep 1.7; 2Pi 3.15

anyomdisak bisap madepmon butjap madepni aŋalon aŋakwan gak kobogi yokwisi timitdisal. ⁶^aPiŋkop da

“amin kalon kalon aŋpak awit da ariŋmon kobogi yomiŋ yomiŋ akdisak.”

⁷Amin diwari aŋpak kilegi ak do pi madepsi aŋ kimagek Piŋkop gat Kwen Kokupmon tagisi egek man madep gat tilimni gat ae egip egip teban timit do wusik wusik aŋ. Piŋkop da uŋun amin do egip egip dagok dagogi mīni yomdisak. ⁸Mani, amin diwari iyi dogin nandajek gen bami manji imiŋek aŋpak yokwisi aŋ amin uŋun Piŋkop dakon butjapni abidokdaŋ. ⁹Amin morap aŋpak yokwi aŋ uŋun jiŋi tepmiyo madepsi pakdaŋ. Mibiltok Juda amin da paba Amin Iŋwakŋwari Kabi kisi da pakdaŋ. ¹⁰Mani, amin morap aŋpak kilegi aŋ uŋun tilim gat ae man madep gat ae but yawot gat timitdaŋ. Mibiltok Juda amin da timikba Amin Iŋwakŋwari Kabi kisi da timitdaŋ. ¹¹Nido Piŋkop da miŋat amin morap tilak kalonjikon gin kokwin asak.

¹²Amin Iŋwakŋwari Kabi Piŋkop dakon gen teban dima abidawit, mani yokwi aba Piŋkop da kobogi do yo yokwisi aŋ yomdisak. Ae Juda amin da gen tebani abidawit, do yokwi aba gen tebani uŋun yolek gen yaŋ yomdisak. ¹³Nido, gen teban isal dogin nandaŋ amin uŋun Piŋkop da dabilon amin kilegi dima. Gen tebani guramikgaŋ amin baŋgin Piŋkop da amin kilegi yaŋ yoyisak. ¹⁴^sAmin Iŋwakŋwari Kabi uŋun Piŋkop dakon gen tebani dima abidawit, mani diwari iyi da nandak nandagon da gen teban guramikgaŋ. Piŋkop dakon gen teban dima abidawit, mani butnikon da aŋpak yokwi tagiyo iyi kokwinikgaŋ. ¹⁵Uŋun da yaŋ nolisak, Piŋkop dakon gen teban butnikon kili mandabi. Ae Piŋkop dakon galak tok nandaŋ, do bisap diwarikon butnikon da suŋ aman yaŋ nandaŋ, ae bisap diwarikon tagi aman yaŋ nandaŋ. ¹⁶Bisap kinda apdisak, uŋun bisapmon Piŋkop da Yesu Kristo obakon da amin morap kisi dakon aŋpak pasilikon da awit uŋun kokwin akdisak. Gen Bin Tagisi yaŋ teŋteŋosot uŋun da uŋun do yosok.

Juda amin gen teban da paŋpulugosak yaŋ nandaŋ

¹⁷Juda amin ji yaŋ nandaŋ, Piŋkop da gen tebani nin do nimgut, do nin do tagisi nandisak. Ae ji disi dakon man pawigek, “Nin Piŋkop dakon notnisi ekwamar” yaŋ yor. ¹⁸Ji Piŋkop dakon galaktok nandaŋ. Ji gen teban dakon nandak nandak morapmi kili pawit, do aŋpak kilegi uŋun tagisi yaŋ yor. ¹⁹⁻²⁰^tJi yaŋsi nandaŋ teban toŋ, “Gen tebanon nandak nandak tagisi morap gat ae gen bami gat timiŋgamaŋ, do nin amin dabili mīni dakon kosit yolik amin, ae pilin tukgwan ekwaŋ amin dakon

^a 2.6 Kap 62.12; YT 24.12; Mt 16.27; 2Ko 5.10 ^r 2.8 2Tes 1.8 ^s 2.14 Ya 10.35

^t 2.19-20 2Ti 3.5

teñtejini. Nin nandañ kokwini tagi dima amin gat ae miñat monjiyo kisi dakon yoyiñdetni” yañ nandañ teban toñ. ²¹ “Asi, ji amin morapmi yoyiñ dekgañ, mani mibili nido ji disi bañ yoyiñdet dima añ? Amin kabo dima noni do yoyañ, mani ji disi kabo dima bo noñ? ²² Ji “Yumabi añpak dima ani” yañ yon. Mani disi yumabi añpak dima bo añ? Ae ji kokup kiñat gawak yomyom do dimasi agagi yañ yon, mani Amin Iñwakjwari Kabi dakon kokup kiñat gawak yomyom yutnon yoni kabo dima bo timikgañ? ²³ Ji disi dakon man pawigek, “Nin Piñkop dakon gen teban pakyarsi nandamañ” yañ yon. Mani ji disi gen teban kiriñigek Piñkop dakon man abiñ yipmañgañ. ²⁴ “Piñkop dakon papia da uñun añpak do yañ yosok:

“Juda amin ji da añpak yokwi añ do ajeck Amin Iñwakjwari Kabi da Piñkop dakon man abiñ yipmañek jiçilak gen yañ imaj.”

Giptim mandak dakon añpak bamisi

²⁵ Asi, gak gen teban guramikgi kañ, giptim mandak añpak uñun da añpak tagisi asak. Mani gen teban kiriñitdal kañ, gak giptimgo dima mandabi Amin Iñwakjwari Kabi yombem dagosol. ²⁶ ^xAe amin kinda giptimi dima mandabi da gen teban guramikdak kañ, uñun amin giptimi mandabi yombem. ²⁷ Asi, Juda amin ji Piñkop dakon gen teban abidawit, ae amin da giptimji mandawit. Mani ji gen teban kiriñigagañ kañ, Amin Iñwakjwari Kabi dakon añpak tagi da Juda amin ji amin yokwi yañ dolikdisak, nido iyi giptim mandak dima añ mani gen teban guramikgañ. ²⁸ Juda aminon da altañbi da Juda amin bamisi dima asak. Ae giptim mandak añpak uñun kwen giptim dakon yogin dima. ²⁹ ^yAmin kinda Piñkop da butni kañban tagisi asak uñun amin Juda amin bamisi. Giptim mandak dakon añpak bamisi uñun Piñkop dakon gen teban guramit añpak da dima ajanlon asak, Piñkop dakon Wup da amin buron ajanlon asak. Uñun amin amin da mani dima awikwañ, Piñkop da mani awigisak.

Añpak yokwi da añpak tagi aripmi dima abiñ yipjak

3 ¹Do gak Juda amin kinda kañ, uñun da niañon da gak añañpulugosak? ² Ae giptim mandak dakon añpak uñun da Juda amin tagi añañpulugosok, bo dima? ³ Uñun da madepsi añañpulugosok. Piñkop da Juda amin do yo tagi mibili mibili yomgut. Mibiltok uñun da geni kila ani do yomgut. ⁴ Asi, diwari da geni dima guramikgwit. Yañ awit do Piñkop da yañ teban tok agit uñun tagi kiriñitjak? ⁵ ^yUñun dimasi! Asi, amin morap top amin gin, mani Piñkop kaloj gin bami yogok amin. Uñun do Piñkop gen papia da yañ yosok:

^u 2.21 Mt 23.3-4 ^v 2.24 Ais 52.5 ^w 2.26 Gal 5.6 ^x 2.29 GT 30.6; Kol 2.11

^y 3.4 Kap 51.4

“Piňkop gak aňpak kilegikón da gen yań namisal.

Ae gen pikon gepni kań teban tokdísal.”

⁵⁻⁶ Nin dakon aňpak yokwinin da Piňkop dakon aňpak kilegisi nomansi aňteňtej asak kań niań yoneń? Piňkop da yokwinin dakon kobogi niban suń asal yań tagi iyineń? Ujuń dimasi! Ujuń amin dakon nandak nandak gin. Piňkop bisapmi bisapmi aňpak kilegikón da pi dima asak kań, niajón da miňat amin morapyo kokwin akdisak? ⁷Amin diwari da yań yon, “Nak dakon top geno da Piňkop dakon geni bamisi aňteňtej aňek man madepni awigisak kań, niajón da amin yokwi yań naiňek kobogi yokwi namisak?” ⁸Ae amin diwari da gen yokwi yań yon, “Kili aňpak yokwi aňapno ujudon da aňpak tagi noman taňban.” Amin diwari da yańba yokwi tok ań namiňek gen yokwi ujuden nak da yosot yań yon. Piňkop da kokwin agakni kilegikón da ujuń amin kobogi yokwisi yomdisak.

Amin kinda da aňpak kilegi kinda dima asak

⁹Do niań? Juda amin nin da amin diwari yapmaňgamań? Ujuń dimasi! Nak kili dolit, Juda amin gat ae Amin Iwjakiwari Kabi gat nin kisi yokwi dakon tapmim da nin tebai wamajdak. ¹⁰^aUjuń do Piňkop gen papia da yań yosok:

“Amin kilegi kinda dima egisak. Minisi.

¹¹ Nandak nandakni tagisi amin mini.

Kinda da Piňkop wisij kok do pi dima asak.

¹² Amin kisi morap Piňkop manji imiňek yokwi tawit.

Kinda da aňpak tagi kinda dimasi asak.”

¹³ ^b “Gen kagani ujuń kimakbi tamo yombem.

Top gen morapmi yon.”

“Tujon amin dakon pakbi emari toj gen dulumnikon da moń.”

¹⁴ ^c “Bisapmi bisapmi amin jobit yomiňek paňtasik ak do gen yon.”

¹⁵ ^d “Ujuń tepmisi amin dapba kímotni do kwań.

¹⁶ Ujuń dukwan dukwan amin paňupbal aňek jiğı yom do akwań.

¹⁷ Amin gat but kaloń egip egip dakon mibili dimasi nandań.”

¹⁸ ^e “Ujuń Piňkop do dimasi pasolgoń.”

¹⁹ Nin nandamań, gen morap gen tebanon toj ujuń amin morap gen teban da yongamgwan ekwań ujuń da guramitni do toj. Do amin kinda da “nak amin kilegi” yań aripmi dimasi yosak. Nin kisi morap mıktimon ekwamań Piňkop da dabilon diwarinin toj. ²⁰^fDo gen teban guramit kosiron da amin kinda Piňkop da dabilon kilegisi dima egisak. Dimasi! Gen teban da nin diwarinin toj yań nolisak, ujuń gin.

^z 3.9 Ro 1.18-2.24; 3.23 ^a 3.10-12 Kap 14.1-3; 53.1-3 ^b 3.13 Kap 5.9; 140.3

^c 3.14 Kap 10.7 ^d 3.15-17 Ais 59.7-8 ^e 3.18 Kap 36.1 ^f 3.20 Kap 143.2; Ro 7.7; Gal 2.16

Kristo nandaŋ gadaŋ ımaŋ amin uŋun amin kilegi

²¹ Mani abisok Piŋkop da ni kosiron da amin kilegi yaŋ niyisak uŋun nolisak. Uŋun gen teban guramit kosiron da dima. Moses dakon gen teban gat ae kombi amin dakon papia gat da niaŋon da kilek toneŋ uŋun do yaŋkwok kili awit. ²²^gMijat amin morapyo Yesu Kristo nandaŋ gadaŋ ımaŋ uŋun Piŋkop da amin kilegisi yaŋ yoyisak. Kosit ɻwakɻwari kinda dima tosok. Amin morap Piŋkop da dabilon arıp gin. ²³Nido nin kisi morap yokwi agimanj, ae Piŋkop gat Kwen Kokup arıpmi dima egipmi. ²⁴^hMani Piŋkop da nin do nandaŋ yawok nimiriek miŋat aminyo kilegi yaŋ niyisak. Uŋun Yesu Kristo da nin yumaŋ naŋ nipput do aŋek yaŋ niyisak. ²⁵Piŋkop da Yesu kimagek yawini da miŋat amin morapyo nandaŋ gadaŋ imni uŋun dakon yokwini wiriritjak do manjigit. Uŋun agit da gen kokwin agakni uŋun kilegisi yaŋ nolisak. Nido kalip miŋat aminyo yokwi aba yo yawori aŋ yomiŋek kobogi tepmi dima yomgut. ²⁶Ae abisok bisapmon iyi kokwin agakni uŋun kilegisi yaŋ nolik do amin morap Yesu nandaŋ gadaŋ ımaŋ uŋun amin kilegi yaŋ yoyisak.

²⁷Do gen teban yolek uŋun kosiron da nin amin kilegi dima amaŋ. Pi kinda aŋek dima, nandaŋ gadat kosiron dagin amin kilegi amaŋ, do amin kinda da iyi do dima nandaban wigisak. ²⁸Nido nin nandamaŋ, nandaŋ gadat kosiron dagin amin kilegi amaŋ. Gen teban yolyol kosiron da dima.

²⁹ⁱPiŋkop uŋun Juda amin dakon Piŋkop gin? Uŋun dimasi. Uŋun Amin ɻwakɻwari Kabı kisi dakon Piŋkopni. ³⁰^jNido Piŋkop uŋun kaloji kindagin egisak, ae nandaŋ gadat kosiron da Juda amin giptimi mandabi ae Amin ɻwakɻwari Kabı giptimi dima mandabi uŋun kisi nandaŋ gadaŋ imiŋakwa timikdak. ³¹^kDo nandaŋ gadat aŋek gen teban yum koneŋ? Uŋun dimasi. Nin nandaŋ gadat bamisi aŋek gen teban joŋikgamaŋ.

Abraham da nandaŋ gadat aban Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit

4 ¹Yaŋ do nin babiknin Abraham do niaŋ yoneŋ? ²Abraham aŋpak kilegi gin aŋek uŋun kosiron da kilegi man pagit tam iyi mani tagi awikwan. Mani Piŋkop da dabilon uŋun kosiron da kilegi man dima pagit. ³^lPiŋkop gen papia da uŋun do niaŋ yosok? Yaŋ yosok:

“Abraham Piŋkop dakon gen do nandaŋ gadat aban amin kilegi yaŋ iyigit.”

⁴Amin pi aŋek tomni timikgaŋ uŋun do but galak dakon yo yaŋ dima yomaŋ. Uŋun tomni timikgaŋ yaŋ yomaŋ. ⁵Mani amin kinda pi dima aŋek nandaŋ gadat asak uŋun amin Piŋkop yokwi pakpak kokwin aŋek kilegi man yomisak uŋun da dabilon kilek tosok. ⁶Dewit kisi da uŋun do

^g 3.22 Gal 2.16 ^h 3.24 Ro 5.1 ⁱ 3.29 Ro 10.12 ^j 3.30 GT 6.4; Gal 3.20 ^k 3.31 Mt 5.17

^l 4.3 WW 15.6; Gal 3.6

yagit. Amin aŋpak tagi ak do pi madep dima aŋ uŋun Piŋkop da dabilon amin kilegi dagon, ae uŋun da kisik kisik tagi ani uŋun do yagit. ^{7^m}Dewit da yaŋ yagit:

“Amin Piŋkop dakon gen tebani yapba gulusuŋni uŋun yopmaŋ yomiŋek diwarini wiririrkdak uŋun amin kisik kisik ekwaŋ.

⁸ Amin kinda yokwi aban Amin Tagi da kobogi im do saŋbeŋek dima nandisak uŋun amin kisik kisik ekwaŋ.”

⁹ Ji niaŋ nandaŋ? Juda amin giptimni mandabi uŋun dagin gisami toŋ ekwaŋ? Bo Amin Iŋwakŋwari Kabı giptimi dima mandabi uŋun kisi da gisami toŋ ekwaŋ? Kisi bamot gisami toŋ ekwaŋ. Nin yaŋ yomaŋ, Abraham nandaŋ gadat aban Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit. ¹⁰ Abraham niaŋ aban Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit? Giptimni mandagit bo don mandagi? Uŋun giptimni dima mandajakwan Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit. ^{11ⁿ} Giptimni dima mandajek nandaŋ gadat aŋakwan Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit. Aŋek don Abraham uŋun amin kilegi kinda yaŋ dakon tilak do giptim mandak dakon aŋpak imgut. Yanđo, Abraham uŋun amin morap giptim dima mandajek Piŋkop nandaŋ gadat iba amin kilegi yaŋ yoyisak dakon datnisi egisak. ^{12^{Ae}} Abraham uŋun giptimni mandabi amin kabı dakon dat yo kisi egisak. Mani amin giptimni mandajek nandaŋ gadat dima aŋ amin uŋun dakon datni dima egisak. Amin morap giptimni mandajek Abraham da giptimni dima mandajek nandaŋ gadat agit yaŋ gin nandaŋ gadat aŋ amin dakon datni egisak.

Piŋkop dakon yaŋ teban tokni uŋun nandaŋ gadat amin morap kisi do toŋ

^{13^o} Kalip Piŋkop da Abraham gat babikni gat do miktim morap kisi yom do yaŋ teban tok agit. Abraham gen teban yolakwan uŋun do aŋek yaŋ teban tok dima aŋ imgut. Nandaŋ gadat gin aŋakwan amin kilegi yaŋ iyijek yaŋ teban tok aŋ imgut. ^{14^p} Gen teban yolgaŋ amin dagin Piŋkop dakon yaŋ teban tokni timitni kaŋ, nandaŋ gadat uŋun yo isali asak, aŋakwan yaŋ teban tokni uŋun bami mini aŋ mudokdaŋ. ^{15^q} Amin da gen teban yapmaŋakwa Piŋkop da butjap nandaŋ yomisak. (Mani gen teban mini kaŋ, gen kiriŋit dakon diwarini mini.)

^{16^r} Piŋkop da Abraham gat babikni don altaŋek egipdaŋ uŋun do nandaŋ yawok yomiŋek yaŋ teban tok aŋ yomgut. Do Piŋkop da yo uŋun manjiŋ yomgut uŋun timit do nandaŋ gadat aŋek tagi timitni. Uŋun yo gen teban yolgaŋ amin dogin dima toŋ, amin morap Abraham da nandaŋ gadat agit yaŋ gin aŋ amin kisi da yo uŋun timitdaŋ.

^m 4.7-8 Kap 32.1-2 ⁿ 4.11 WW 17.10-11 ^o 4.13 WW 17.4-6; 22.17-18; Gal 3.29

^p 4.14 Gal 3.18 ^q 4.15 Ro 3.20; 5.13 ^r 4.16 Gal 3.7

Abraham ujuun nin morap kisi dakon datnin. ¹⁷^sUjuun do Piñkop dakon papia da yaŋ yosok:

“Nak da gak gepbo miktimi miktimi amin egi aŋ aŋ kwaŋ ujuun dakon datni egipdisal.”

Piñkop ujuun nandaŋ gadan̄ imgut da dabilon Abraham ujuun datnin egisak. Ujuun Piñkop dagin amin kīmakbi egip egip yomisak, ae yo dima tawit ujuun gen yanakwan noman toŋ.

¹⁸^t Abraham ujuun Piñkop da yaŋ teban tok aŋ imgut ujuun arıpmi dimasi noman tokdaŋ yaŋ nandagit, mani miktimi miktimi amin egi aŋ aŋ kwaŋ ujuun dakon datni egipdisat ujuun do nandaŋ gadat tebaisi agit. Piñkop da kili iyigit:

“Babikgo da madepsi ireŋ tokdaŋ.”

¹⁹^u Abraham ujuun bilakni 100 do monji arıpmi dima paŋajalagi, ae miŋatni Sara ujuun yo kisi monji arıpmi dima paŋalagi agit, mani nandaŋ gadatni dima yawogek tebaisi tagit. ²⁰^v Piñkop da yaŋ teban tok aŋ iiban but bamot aŋek nandaŋ gadatni dima yipmaŋ dekgit. Nandaŋ gadatni sigeŋ teban taŋakwan Piñkop do man madep imgut. ²¹Ae Piñkop da yo ak do yaŋ teban tok agit ujuun arıpmi tagi akdisak yaŋsi nandaŋ teban tagit. ²²^w Yaŋ do aŋek Piñkop da Abraham dakon nandaŋ gadatni kaŋek “amin kilegi yaŋ iyigit.”

²³ Gen ujuun mandabi ujuun yaŋ: “Piñkop da amin kilegi yaŋ iyigit” gen ujuun Abraham dogin dima mandabi. ²⁴ Gen ujuun nin kisi do yosok. Nin Piñkop Amin Taginin Yesu kīmoron naŋ aban pidagit ujuun nandaŋ gadan̄ imamaŋ amin Piñkop da amin kilegi yaŋ niyisak. ²⁵^w Piñkop da Yesu nin dakon diwarinin wiriritjak do yum kaŋakwan amin da aŋakba kīmakgit. Ae nin da kilegi man paneŋ do aŋek kīmoron naŋ aban pidagit.

Nin Kristo gat kisi kīmakgiman̄ ae ujuun gat kisi egip egip abidagiman̄

(Kilapmi 5–8)

Piñkop da nin miŋat aminyo kilegi yaŋ niyisak

5 ¹ Yaŋ do aŋek nin nandaŋ gadat ano Piñkop da miŋat aminyo kilegi yaŋ niyisak. Do Amin Taginin Yesu Kristo da paŋpulugaŋban nin Piñkop gat but kalon ekwamaj. ² Yesu da miŋat aminyo nandaŋ gadat amaj ujuun Piñkop dakon nandaŋ yawot kagagwan pigineŋ do yoma wītdal nimgut da nin abisok ujuudon tebaisi akgamaŋ. Aŋek nin Piñkop da abiŋ timikban Kwen Kokupmon iyi da tilim madepgwan egipneŋ do

^s 4.17 WW 17.5 ^t 4.18 WW 15.5 ^u 4.19 WW 17.17 ^v 4.22 WW 15.6

^w 4.25 Ais 53.4-5

nandaŋ teban tajek jomjom amaj, ae nin uŋun do nandaŋek kisik kisik amaj.

³^xNin uŋun dogin kisik kisik dima amaj. Jigi noman taŋ nimaj uŋunyo kisi do kisik kisik anej, nido jigi da nin dakon but paŋteban aŋakwa jigikon tebaisi akgamaŋ. ⁴Ae jigikon tebai agek egip egipninan aŋpak kilegi noman ton, ae uŋun aŋpak da nin jonjikban but galagon da nandaŋ teban tajek jomjom aŋek ekwamaŋ. ⁵Ae jomjom amaj uŋun isal dogin dima amaj, nido Piŋkop da Telagi Wupni butninon tagal niban uŋun da Piŋkop da nin do but dasi galak taŋ nimisak uŋun noliŋban komaj.

⁶Nin tapmimnin mini da egapno Piŋkop bisap yipguron Kristo da abiŋ yokwi pakpak amin nin do kimakgit. ⁷Miktimi amin ninon kinda da amin kilegi aŋpulugok do kimot ak do dima nandisak, mani amin tagisi kinda amin diwari da uŋuden amin aŋpulugok do tagi kimotni. ⁸^yMani nin yokwi pakpak sigin egapno Kristo da nin do kimakgit. Uŋun da Piŋkop da nin do but dasi galak taŋ nimisak uŋun noliŋban komaj. ⁹^zKristo dakon yawi da nin paŋkilek aban nin amin kilegi agimaŋ, do uŋun da nin madepsi paŋpulugaŋek paŋkutnaŋban Piŋkop da jampisi nandaŋek yokwi pakpak amin do kobogi yokwisi yomjak bisapmon tagisi egipdamaj. ¹⁰Nin Piŋkop gat uwal sigin egipgumaŋ bisapmon Piŋkop dakon Monji da kimagek uwal uwal tagit uŋun mosak dakon pi aŋek paŋmuukban Piŋkop gat but kalon agimaŋ. Yaŋ agit do yaŋsi nandamaŋ, abisok Monji kalugi egisak do aŋek Piŋkop da nin yokwikon baŋ timitdisak. ¹¹Ae uŋun giŋ dima, Amin Taginin Yesu Kristo da nin paŋpulugaŋban nin Piŋkop gat but kalon agimaŋ, do nin uŋun do kisik kisik madepsi amaj.

Adam da kimot aŋalon agit, mani Yesu da egip egip aŋalon agit

¹²^aAdam amin kaloji kinda dagin yokwi aban yokwi da miktimi miktimi amin nin kisi timikgit. Ae yokwi da kimot aŋalon agit. Aban miŋat amin morapyo kisi kimot da timikgit, nido amin morap kisi yokwi awit. ¹³^bPiŋkop da Moses do gen teban dima iŋiŋjakwan yokwi miktimon kili tagit. Mani gen teban dima tagit do Piŋkop da amin dakon yokwini dima manjigit. ¹⁴Mani Adamon da wiŋ Moses da bisapmon amin yokwi awit do kimot da miŋat amin morapyo timikgit. Diwari Adam da Piŋkop dakon gen irakgit uŋudeŋ dima awit, mani kimot da uŋunyo kisi timikgit.

Adam uŋun Yesu don altosak dakon tilak agit, nido Adam da yo agit uŋun dakon bamı miŋat amin morapyo kisikon ireŋ tagit. ¹⁵Mani Adam dakon yokwi gat Piŋkop dakon nandaŋ yawotni gat uŋun ariŋ

^x 5.3 Jem 1.2-3; 1Pi 1.5-7 ^y 5.8 Jn 3.16; 1Jn 4.10 ^z 5.9 Ro 1.18; 2.5; Ep 2.3-5

^a 5.12 WW 3.6; Ro 6.23 ^b 5.13 Ro 4.15

dima, ujun iyi iyi. Amin kinda, Adam, ujun da yokwi aban amin morapmi da kimakgwit. Mani Piňkop dakon nandań yawotni da kimot dakon tapmim abij yipmaňek miňat aminyo morapmikon madepsi tugań yomgut. Amin kalońi Yesu Kristo dakon nandań yawotni do ajeck Piňkop da nin pańpuluganban amin kilegi agimań. Yo ujun but galak do nimgut. ¹⁶ Piňkop da but galak do kilegi man nimgut ujun da yo madepsi asak, ujun da Adam da yokwi aban jigi pagimań ujun madepsi yapmaňdak. Adam dakon yokwini do ajeck Piňkop da miňat aminyo gen pikon yopmaňek kisi morap tasik toni do yagit. Mani Piňkop da but galak do yań agit: miňat aminyo yokwi morapmi aba nandań yawok yomińek amin kilegi yań yoyiǵit. ¹⁷ Amin kaloń kinda da gen kirińit aban ujun dakon yokwini da kimot ajanlon aban kimot da kila amin madep kinda da yań amin morap pabiń yopgut. Mani Piňkop dakon nandań yawok gat ae but galak yoni gat dakon tapmim da kimot dakon tapmim yapmaňek madepsi daman. Do nin yańsi nandamań, miňat amin morap Piňkop dakon nandań yawot ujun abidoń Piňkop da amin kilegi yań niyińjakwan amin kalońi Yesu Kristo da pi agit do ajeck miktimon egipjek bisapmon tebaisi atdań.

¹⁸ ^c Yańdo, amin kalońi da gen teban kirińikban ujun yokwi do ajeck Piňkop da amin morap kobogi yokwi timitni do gen pikon yopgut. Yań gin, amin kaloń kinda da ańpak kilegi aban Piňkop da ujun agit do ajeck nin amin kilegi yań niyińjakwan kalugi ekwamań. ¹⁹ ^d Amin kalońi da gen kirińit aban ujun do ajeck amin morap kisi yokwi pakpak amin dagawit. Yań gin amin kalońi da gen guramit aban miňat amin morap kisi amin kilegi dagokdań.

²⁰ Amin da ańpakni ujun yokwisi yań kań nandańyo ani do ajeck Piňkop da gen tebani yoban abidawit. Mani amin da yokwi morapmisi aba yokwi awit da aripmon Piňkop da nandań yawot madepsi ań yomgut. ²¹ ^e Do yokwi da kila amin madep da yań yigek amin morap kimot ajanlon ań yomgut. Mani abisok Piňkop dakon nandań yawotni kila amin madep da yań yikdak. Amin Taginin Yesu Kristo da pi agit do ajeck Piňkop da nandań yawok niyińek amin kilegi yań niyińjakwan egip egip dagok dagogi mini abidomań.

Nin Kristo gat kisi kalońi kimakgimań

6 ¹ Do nin niań yoneń? “Piňkop dakon nandań yawotni da madepsi ireňtosak do ajeck nin yokwi sigin aneń” yań tagi yoneń, ma? ² Ujun dímasi! Nin kimakbi yombem do yokwi dakon yań ńilit aripmi dima nandańek yolyoli. Do niajón da yokwi sigin aneń? ³ ^f Nin Yesu Kristo gat gadajek telagi pakbi sogimań bisapmon nin morap kisi Yesu

^c 5.18 1Ko 15.22 ^d 5.19 Ais 53.11 ^e 5.21 Ro 6.23 ^f 6.3 Gal 3.27

gat kimot kalonjı agimaŋ. Ji ujun dima nandan, ma? ⁴^gTelagi pakbikon nin Kristokon gadano kimot kalonjı ano Piŋkop da nin Kristo gat kisi wayıkgit. Ae Dat da tapmim madepnikon da Kristo kimoron naŋ aban pidagit, do ujun da ariŋmon nin egip egip kalugikon egipneŋ.

Nin Kristo gat kisi kalonjı egipdamaŋ

⁵Nin Kristokon gadano ujun da kimot agit nin yo kisi yaŋ gin kimakgimaŋ, do ujun da kimoron da pidagit ujuden gin nin kimoron da pidokdamaŋ. ⁶^hNin nandamaŋ, but kalip dakon tapmim wagil minisi asak do aŋek Yesu gat ae nin dakon but kalipnин gat kisi t̄lak kindapmon dapgwit. Do nin yokwi dakon oman amin saŋbeŋek dima ekwamaŋ, ⁷nido amin kili kimakgit ujun yokwi dakon oman amini dima egisak.

⁸Nin Kristo gat kisi kimakgimaŋ, do nin ujun gat kisi egipdamaŋ yaŋsi nandaj teban tomaŋ. ⁹Nido nin yaŋsi nandamaŋ, Kristo kimoron da kili pidagit, do ae kimot kinda gat ariŋmi dima asak. Kimot tapmimi mini do saŋbeŋek ariŋmi dima abiŋ yipjak. ¹⁰Kimot agit ujun yokwi dakon tapmim abik do aŋek bisap kalonj kinda kimakban dagagit, mani abisok Piŋkop man madep im do egisak. ¹¹ⁱDo yaŋ gin ji yaŋ nandani, “Nin kimakbi yombem da yokwi da kisiron dima ekwamaŋ. Nin Yesu Kristokon gadagimaŋ, do Piŋkop man madep im do ekwamaŋ.”

¹²^jJi yokwi yipba ujun da giptimji si kimori ujun kīlani dima asak. Yokwi da ilik paŋwan giptim dakon galaktok yokwi di abam. ¹³^kAe ji yokwi yipba giptim diwatji kisi kila aŋakwan aŋpak yokwi dima ani. Ji kimakbi tamokon da pidawit da kalugj ekwaŋ, do ji disi baŋ Piŋkop do paret ani. Aŋek Piŋkop yipba giptimji kalonj kila aŋakwan aŋpak kilegi ani. ¹⁴^lYokwi da saŋbeŋek kiliši dima akdisak, nido ji gen teban da kisiron dima ekwaŋ. Ji Piŋkop dakon nandaj yawot da kagagwan ekwaŋ.

Nin aŋpak kilegi dakon oman amin ekwamaŋ

¹⁵Nin gen teban da kisiron dima ekwamaŋ, do niaŋ aneŋ? Nin Piŋkop dakon nandaj yawot da kagagwan ekwamaŋ do yokwi tagi aneŋ? Ujun dimasi! ¹⁶^mJi yaŋsi nandani. Amin kinda dakon geni guramigek oman an im do kini kaŋ, ujun amin dakon oman amin egipdaŋ. Do ujun da tilak ji yokwi do kiŋek geni guramitni kaŋ kimot akdaŋ. Mani Piŋkopmon kiŋek geni guramitni kaŋ, amin kilegi akdaŋ. ¹⁷Kalip ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani abisok Piŋkop da geni dabān but dasi nandajek guramikgaŋ, do ya yaŋ iyineŋ. ¹⁸Ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani Piŋkop da yokwikon baŋ timigek aŋpak kilegi dakon oman amin depgut da ekwaŋ.

^g 6.4 Kol 2.12 ^h 6.6 Gal 5.24 ⁱ 6.11 2Ko 5.15; Gal 2.19 ^j 6.12 WW 4.7 ^k 6.13 Ro 12.1
^l 6.14 1Jn 3.6 ^m 6.16 Jn 8.34; 2Pi 2.19

¹⁹Nandaŋ kokwinji aripmi dima, do mibili nandaba pisosak do aŋek tilak genon yosot. Kalip giptimji kalon yipba aŋpak iŋjani gat ae aŋpak yokwisi mibili mibili gat dakon oman amin egipgut. Mani abisok giptimji kalon yipba aŋpak kilegi dakon oman amin egipjak dakon pi aŋ kimotni. Yaŋ aŋek ji telagisi egipdaŋ.

²⁰Ji yokwi dakon oman amin egipgwit bisapmon aŋpak kilegi dakon oman amin dima egipgwit. ²¹Mani aŋpak yokwi kalip awit uŋjun dakon bami tagi kinda dima abidawit. Abisok uŋjun aŋpak do mayagi nandaŋ. Uŋjun aŋpak da amin kimot yomisak. ²²Mani Piŋkop da ji yokwi da kisiron banj tímik iyí dakon oman amin depgut da ekwaŋ. Do iyí paŋpulugaŋban telagisi egek egip egip dagok dagogi mini egipdaŋ. ²³"Yokwi dakon tomni uŋjun kimot, mani Piŋkop da but galak do egip egip dagok dagogi mini yumsi nimisak. Uŋjun egip egip Amin Taginin Yesu Kristokon tosok.

Kristokon gadagiman̄ dakon tilak gen

7 ¹Not kabi, gen teban pakyajsi nandaŋ amin ji do gen on dayisat. Ji disi nandaŋ, amin kinda si egisak bisapmon gen teban da yonggamgwan egisak. Mani kimokdok bisapmon gen teban da yonggamgwan saŋbeŋek dima egisak. ²Nak tilak gen kinda yoko. Gen teban da yosok uŋjun da aripmon miŋat kinda amin paban eni gat giptim kalonji amal. Mani eni kimokdok bisapmon gen teban da saŋbeŋek dima wamaŋdak. ³Do miŋat uŋjun eni egakwan amin kinda pasak kaŋ, miŋat uŋjun yumabi asak. Mani eni kimokdok kaŋ, gen teban da dima abidosok, do amin kinda pasak kaŋ, uŋjun yumabi dima asak.

⁴Yaŋdo, not kabi, ji Kristokon gadanja uŋjun gat kili kimakgwit, do ji Moses dakon gen teban da kisiron dima ekwaŋ. Ji da Piŋkop do bami tagisi paŋalon aŋ imni do aŋek abisok kimoron da pidagit amin dakon amin kabini ekwaŋ. ⁵Nin but kalipmi dakon galaktok yolgumaŋ bisapmon gen teban da giptimnin dakon galaktok yokwi yolneŋ do yabet aban yokwi agimaŋ. Yaŋ aŋek kimot aŋalon agimaŋ. ⁶^pMani nin Kristo gat kisi kili kimakgiman̄, do gen teban da nin dima tímikdak, nin pulugaŋbi da ekwamaŋ. Do abisok Piŋkop do oman aman uŋjun Telagi Wup da kosit kalugi noliŋakwan oman aman. Gen teban papiakon mandabi uŋjun yolek oman dima aman.

Yokwi da nin paŋupbal agit

⁷Gen teban da galaktok yokwi ninon paŋalon aban yokwi aman̄ kaŋ, gen teban uŋjun yo yokwi yaŋ tagi yoneŋ? Uŋjun dímasi! Gen teban da taŋek yokwino noliŋban nomansi pindakdat. Gen teban da yaŋ yosok:

ⁿ 6.23 Ro 5.12,15 ^o 7.4 Ro 6.2,11 ^p 7.6 Ro 8.2; 6.4 ^q 7.7 TP 20.17; GT 5.21

“Ji amin dakon yo do pindak galaktok dima ani.”

Yaŋ dima yosok tam, pindak galaktok uŋjun aŋpak yokwi yaŋ dima nandakom. ⁸ Mani yokwi gen tebanon tapmim paŋek butnokon pindak galaktok mibili mibili paŋalon agit. Gen teban mini kaŋ, yokwi uŋjun tapmimni mini amin kimakbi yombem. ⁹ Gen teban dima nandagim bisapmon nak kalugi egiŋgum. Mani gen teban nagon apgut bisapmon yokwi da pidanjakwan nak kimot agim. ¹⁰ Gen teban uŋjun amin egiŋ egiŋ yom do noman tagit. Mani uŋjun da egiŋ egiŋ dima namgut, kimot namgut. ¹¹^r Nido yokwi da gen tebanon tapmim paŋek nak aŋkiligek nikban kimakgim.

¹²^s Do gen teban uŋjun telagisi. Gen teban morap Piŋkop da yiŋgut uŋjun telagisi, ae kilegisi, ae tagisi. ¹³ Gen teban tagisi da asi nak nikban kimakgim? Uŋjun dimasi! But kalipno da yo tagisi uŋjun naŋ abidanek nak nikban kimakgim. Yokwi pini aŋek nomansi tenṭeŋajakwan yokwi uŋjun iŋjan iŋjanisi yaŋ koneŋ do aŋek Piŋkop da yum kaŋjakwan pini agit.

Yokwi da kilanin ak do pi asak

¹⁴ Nin nandamar, gen teban uŋjun Piŋkop dakon Wupmon da abisak. Mani nak but kalip naŋ yoldat, nido nak yokwi dakon oman amin egisat. ¹⁵^t Nak aŋpak asat uŋjun mibili dima nandajek asat. Aŋpak si ak do nandisat uŋjun dima asat. Mani aŋpak dimasi ak do nandisat uŋjun baŋ asat. ¹⁶ Nak naga aŋpak dima galak tosot uŋjun baŋ asat kaŋ, Moses dakon gen teban uŋjun yo tagisi kinda yaŋ yosot. ¹⁷ Yaŋdo, nak naga aŋpak yokwi uŋjun dima asat. Yokwi nak da buron egisak uŋjun da asak. ¹⁸ Nak nandisat, nak da buron yo tagi kinda dima tosok. Uŋjun but kalipno do yosot. Asi, nak aŋpak kilegi ak do nandisat, mani ariŋmi dima aben. ¹⁹ Aŋpak tagi ak do nandisat uŋjun dima asat. Ae aŋpak yokwi dima ak do nandisat uŋjun baŋ asat. ²⁰ Nak aŋpak dima galak tosot uŋjun baŋ asat kaŋ, nak naga dima asat. Yokwi butnokon egisak uŋjun da asak.

²¹ Yaŋdo, aŋpak kinda da egiŋ egiŋnokon pi tebaisi asak uŋjun yaŋ. Aŋpak tagi ak do nandisat bisapmon yokwi da kosit sopsop aŋ namisak. ²² Asi, nak butnogwan da Piŋkop dakon gen teban do nandako yo madepsi asak. ²³^u Mani butno dakon galaktok madep kinda da butnogwan pi aban nandisat. Uŋjun galaktok da nandak nandaknokon nak abiŋ nep do emat aŋek yokwi da dam tebanon nepmajek giptimno kila asak. ²⁴ Awa, nak bupmisi egisat! Giptimno da kimoron nepmajdak, do namin da nak pulugaŋ nepjak? ²⁵^v Nak Piŋkop ya yaŋ iyisat! Amin Taginin Yesu Kristo dasi pulugaŋ nepdisak.

Yaŋdo, nak nandak nandaknokon Piŋkop dakon gen teban yol do nandisat, mani but kalip egiŋ egiŋmon nak yokwi dakon oman amin egisat.

^r 7.11 WW 3.13 ^s 7.12 ITi 1.8 ^t 7.15 Gal 5.17 ^u 7.23 Gal 5.17; 1Pi 2.11

^v 7.25 1Ko 15.57

Kristo da yokwinin wîrirîk nimiñek Telagi Wup nimgut

8 ¹Yanđo, miňat aminyo Yesu Kristokon gadawit ujuń yokwi dakon kobogi dimasi tîmitdań. ²Nido ji Yesu Kristo dakon miňat amin kabini ekwań, ae Wup egip egip nimisak ujuń dakon tapmim da ji pulugaj depmańdak. Aňakwan ji yokwi gat ae kimot gat da kisiron saňbeňek dima ekwań. ³Piňkop da Moses do gen teban iňgut ujuń da nin dakon diwarinin aripmi dima wîrirîtjak, nido but kalipnин da gen teban aripmi dima guramitjak. Mani Piňkop da iyı dakon Monji yabekban piň yokwi pakpak amin nin dakon giptim yombem abidańek yokwinin wîrirîkgit. Piňkop da Monji nań paregek yokwi dakon tapmim abigit. ⁴"Gen teban dakon aňpak kilegi nin da egip egipmon tugok tugogisi noman tosak do aňek Piňkop da yań agit. Nin abisok but kalipmon dima ekwamań, nin Telagi Wupmon ekwamań.

⁵Amin but kalip aňpagon ekwań ujuń but kalip dakon galaktok baňgin yolgań, mani amin Telagi Wupmon ekwań ujuń Telagi Wup dakon galaktok yolgań. ⁶Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yipmańdak kań, ujuń amin kimotjak. Mani nandak nandakni Telagi Wupmon yipmańdak kań, ujuń amin egip egip abidańek but yawot egipjak. ⁷Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yipmańdak kań, ujuń Piňkop dakon uwalni, nido gen tebani dima guramikdak, ae ujuden amin da aripmi dima guramiri. ⁸Amin morap but kalipmon ekwań ujuń aňpak Piňkop da galak tosok ujuń aripmi dima ani.

⁹^xMani ji but kalip aňpagon dima ekwań. Piňkop dakon Wupni asi jikon egisak kań, Telagi Wup da ji dayiń pawilakwan ekwań. Kristo dakon Wupni mini amin ujuń Kristo dakon amin dima. ¹⁰^yYokwi da giptimjikon kimot paňalon aňdaban kimot akdań. Mani Kristo butjikon egisak kań, ji amin kilegi dagawit, ae wupji kalugi ekwań. ¹¹Piňkop Yesu Kristo kimoron nań aban pidagit ujuń dakon Wupni jikon egisak kań, Piňkop da Wupni da tapmimon giptimji kimot akdań ujuń egip egip yomdisak.

Nin Telagi Wupmon Piňkop dakon gwakni agimań

¹²Yanđo, not kabino, Piňkop da nin Wup dakon galaktok yolneń do nandisak. But kalip da ji timisok dî dima paňpulugagıt, do ujuń dakon galaktok dimasi yolin. ¹³^zJi but kalip aňpagon egipni kań, si kimotdań. Mani Telagi Wup da tapmimon giptim dakon aňpak yokwi pabiń yopni kań, kalugi egipdań. ¹⁴Nido miňat amin morapyo Piňkop dakon Wup da yoyiń pawildak ujuń Piňkop dakon gwakni ekwań. ¹⁵^{a b}Piňkop da

^w 8.4 Gal 5.16,25 ^x 8.9 1Ko 3.16; 12.3 ^y 8.10 Gal 2.20 ^z 8.13 Gal 6.8; Kol 3.5

^a 8.15 Mk 14.36; 2Ti 1.7 ^b 8.15-17 Gal 4.5-7; PA 21.7

Wup damgut ujун da ji oman amin egek pasol pasol aesi ani do dimasi nandisak. Wupni da ji paŋpulugaŋban Piŋkop dakon gwakni dagaŋek Piŋkop do “Aba, Dat” yaŋ iyamaŋ. ¹⁶^cTelagi Wup gat ae nin dakon wup gat da “nin Piŋkop dakon gwakni ekwamaŋ” ujун do yaŋkwok amal. ¹⁷Nin Piŋkop dakon gwakni ekwamaŋ, do Piŋkop Dat da Kristo do yo tagisi morap im do yaŋ teban tok agit ujун nin kisi da timitdamaŋ. Nin abisok ujун da tepmi pagit ujudeŋ gin paneŋ kaŋ, nin ujун da tilimnikon ujун gat kisi egipdamaŋ.

Don Kwen Kokupmon tilimnikon tagisi egipdamaŋ

¹⁸Tilimni wagil tagisi ujун don nimdisak, do abisok tepmi pamaŋ ujун yo moniŋisisok yaŋsi nandisat. ¹⁹Nido yo morap Piŋkop da wasagit ujун da Piŋkop da gwakni nomansi paŋteŋteŋ akdisak dakon bisap tepmi noman tanban yaŋ do aŋtep aŋ. ²⁰^dYo morap wasagit ujун Piŋkop da jobit yomgut. Jobit ujун dima timit do nandawit, mani Piŋkop da iyi don paŋkaluk akdisak ujун nandaŋ teban taŋek jomjom ani do aŋek jobit yomgut. ²¹Don, Piŋkop da bisap yiŋguron yo morap tasik taŋek kimoto aŋ ujун pulugaŋban ae dima kimagek mik tokdaŋ. Aban Piŋkop dakon gwakni nin gat tilimnikon pulugaŋbi da egipdamaŋ.

²²Nin nandamaŋ, miŋat da monji paŋalak do tepmi paŋ ujун da tīlak yo morap Piŋkop da wasagit tepmi paŋ. Aŋek kisi morap da iyoŋ iyoŋ yawit da yanakwa wiŋ da abisok bisapmon wisak. ²³^eAe yo ujун dagin iyoŋ iyoŋ dima yoŋ. Ninyo kisi iyoŋ iyoŋ yomaŋ. Nin Telagi Wup kili abidagimaŋ, ae yo diwari tagisi don timitdamaŋ yaŋsi nandamaŋ. Mani nin abisok tepmi sigin paŋek iyoŋ iyoŋ yaŋek Piŋkop da monji gwayono yaŋ niyŋek giptim kalugi nimdisak bisap ujун do nandaŋ teban taŋek jomjom amaŋ. ²⁴Piŋkop da nin yokwikon baŋ timikgit, ae yo morap tagisi aŋ nim do nandisak ujун do jomjom amaŋ. Yo kinda abidok do jomjom amaŋ kaŋ, nin nandamaŋ ujун yo dima abidamaŋ. Amin kinda yo kinda kili abidagit kaŋ jomjom dima asak. ²⁵Mani nin yo ujун dima abidagimaŋ, do jomjom amaŋ kaŋ, nin butnir yawori yanakwa jomjom amaŋ.

²⁶Ae Telagi Wup da tapmimni mini amin nin paŋpulugosok. Nin yo nido bisit anej ujун dima nandamaŋ, ae gen kaga da ni gen naŋ yoneŋ ujун dima nandamaŋ. Mani Telagi Wup da iyoŋ iyoŋ yaŋek nin paŋpulugok do iyi bisit asak. ²⁷^fUjун da Piŋkop dakon galaktok yolek telagi amin kabini nin paŋpulugok do bisit asak. Do Piŋkop amin but pindat pindat amin da Wup dakon nandak nandakni kosok.

²⁸^gNin nandamaŋ, Piŋkop da yo morap kisikon pi aban ujун yo morap da amin morap iyi do but dasi galak taŋ iman amin ujун da

^c 8.16 2Ko 1.22 ^d 8.20 WW 3.17-19 ^e 8.23 2Ko 5.2-4 ^f 8.27 Kap 139.1

^g 8.28 Ep 1.11

paŋpulugok madepsi timikgaŋ. Uŋun amin Piŋkop da galaktokni yolni do aŋek yaŋ yomgut. ²⁹^hNido miŋat aminyo Piŋkop da kalipsigwan “don timitdisat” yaŋ nandaŋ yomgut uŋun Monji Yesu yombem dagoni do tilak agit. Monji da peni mibiltogi egakwan padik padikni ae saminiyo morapmi da egipni do nandagit. ³⁰Ae amin uŋun tilak agit uŋunyo kisi yaŋ yomgut. Ae amin uŋun kilegi yaŋ yoyigit uŋun tilimni yomgut.

Piŋkop nin do toktogisi but dasi galak taŋ nimisak

³¹ⁱYaŋ agit do niaŋ yoneŋ? Piŋkop da nin paŋpulugosok, do namin da uwal aŋek nin pabiŋ nipjak? ³²Piŋkop iyi dakon Monji dima aŋkutnaŋek nin morap paŋpulugosak do yabekgit. Yaŋ agit do yo morap kisi but galagon da nimdisak.

³³^jPiŋkop da nin iyi do kili manjigit, do namin da gen pikon nipjak? Piŋkop da iyi miŋat aminyo kilegi yaŋ niyisak. ³⁴Namin da nin yokwi dakon kobogi timitneŋ do yosak? Uŋun aripmi dima, nido Yesu Kristo nin do aŋek kīmakgit, ae uŋun gin dima, nin do aŋek kimoron da pidagit. Ae abisok Piŋkop da amin tet do yiŋek nin paŋpulugosak do iyisak. ³⁵Kristo da nin do but dasi galaktaj nimisak, do yo kinda da nin uŋun kagagwan naŋ aripmi dima paŋwasisak. Jigi tepmiyo panen, bo amin da yo yokwi aŋ nimni, bo jat do anen, bo imal do wadak wadak anen, bo yo yokwisi kinda da nin paŋupbal ak do asak, bo emat ninon noman tosak kaŋ, uŋun yo morap da tagi paŋwasini? Uŋun aripmi dimasi! ³⁶^kPiŋkop gen papia da uŋun do yaŋ yosok:

“Nin gak dakon miŋat aminyo ekwamanj, do bisapmi bisapmi amin da nin si nindapba kīmokgomanj.

Uŋun da nindaba nin sipsip si dapba kimori yombem da ekwamanj.”

³⁷Mani Kristo da nin do but dasi galaktaj nimisak, do uŋun yo morap noman taŋ nimiŋakwa paŋpuluganakwan pabiŋ yopmaŋamaŋ. ³⁸Nak asisi nandaŋ teban tosot, Piŋkop da nin do but dasi galaktaj nimisak, ae yo kinda da nin uŋun kagagwan naŋ aripmi dima paŋwasisak. Kimot, bo egip egip, bo aŋelo, bo koŋ, bo yo abisok toŋ, bo yo don noman tokdaŋ, bo yo tapmimi toŋ mibili mibili, ³⁹bo yo kwen toŋ, bo yo mikgwan toŋ, bo yo diwarī taŋ aŋaŋ kwaŋ uŋun yo morap da Piŋkop da nin do but dasi galak taŋ nimisak uŋun kagagwan baŋ aripmi dima paŋwasisak. Piŋkop da nin do but dasi galaktaj nimisak uŋun Amin Taginin Yesu Kristo obakon noliŋban komanj.

^h 8.29 Kol 1.18; Ibr 1.6 ⁱ 8.31 Kap 118.6 ^j 8.33 Ais 50.8-9 ^k 8.36 Kap 44.22

Pol Piňkop da Israel aminon pi agit uŋun do yagit

(Kilapmi 9–11)

Pol da Israel amin do bupmī nandaj yomgut

9 ¹Nak Kristo dakon amin, do bamisi yosot. Top dima yosot. Nak gen on yosot uŋun Telagi Wup da nandak nandakno si jonjigakwan gen uŋun bami yosot yaŋsi nandajek yosot. ²Nak bisapmi bisapmi bupmi but yokwiyo aŋek butno madepsi jik tosok. ³¹Nak Piňkop da yawi diwat kabino Israel amin yokwikon baŋ timitjaksi do nandisat. Do nak dakon galaktok uŋun yaŋ: Kosit di yaŋ toŋ tam nak da naga jobit timigek Kristo yipmaŋ degapbo Israel amin da nak dakon tamo abidaŋbam. ⁴^mIsrael amin kabi uŋun Piňkop da gwaknomyaŋ kili yoyigit. Tilimni kili yoliŋban bisap morapmi kawit, ae Piňkop da saŋbek saŋbek uŋun gat aŋek gen tebani yomgut. Ae gawak imni dakon mibili yoyiŋek yaŋ teban tokni yomgut. ⁵Uŋun dakon babikni mibiltogi uŋun man madepni toŋ da egipgwit. Ae uŋun kabikon da Kristo amin dagagit. Kristo uŋun Piňkopsi, yo morap dakon busuŋi egisak, do bisapmi bisapmi mani aŋkisiŋ kimotneŋ. Uŋun asi.

Piňkop da Israel aminon pi agit Pol da uŋun do yagit

⁶Do Piňkop da Israel amin do yaŋ teban tok agit uŋun jonjigakwan bamī toŋ dima agit yaŋ tagi yoneŋ? Uŋun dima, nido Israel aminon da altaŋbi uŋun kisi morap Israel amin bamisi dima. ⁷ⁿAe Abrahamon da altaŋbi amin morap kisi da Abraham dakon gwaknisi yaŋ tagi dima yoneŋ. Piňkop da kalip yaŋ yagit:

“Aisak kalopon dagin babikgo noman tokdaŋ.”

⁸^oUŋun gen dakon mibili uŋun yaŋ. Amin da monji paŋalan uŋudeŋ altoŋ amin morap kisi da Piňkop dakon gwakni dima. Monji morap yaŋ teban tok kosiron da altaŋbi uŋun dagin Abraham dakon babikni. ⁹^pNido Piňkop da yaŋ teban tok yaŋ agit:

“Bisap yipgumon tobil abiŋapbo Sara da monji wili aŋalakdisak.”

¹⁰Ae uŋun gin dima, babiknin Aisak da Rebeka paŋek monji yayat paŋalagit. ¹¹Mani Piňkop aŋpakni yolek galaktoknikon amin manjisak. Yayat bamot dima altanjek aŋpak tagi bo ae yokwi dima aŋakwal

¹²^qPiňkop da Rebeka yaŋ iyigit:

“Monji mibiltok altosak uŋun da padige dakon oman amini egipdisak.”

¹³^rPiňkop gen papia da uŋun do yaŋ yosok:

¹ 9.3 TP 32.32 ^m 9.4 TP 4.22; MS 1–10; Kap 147.19; Ro 15.8; Ibr 9.5 ⁿ 9.7 WW 21.12

^o 9.8 Gal 4.23 ^p 9.9 WW 18.14 ^q 9.12 WW 25.23 ^r 9.13 Mal 1.2-3

“Padige Jekop do but dasi galaktaj imgum, mani peni Iso do dima galak taŋ imgum.”

¹⁴Do niaŋ yoneŋ? Piŋkop kokwin kilegi dima asak? Dimas! ¹⁵^sNido Piŋkop da Moses yaŋ iyigit:

“Nak amin kinda do bupmi nandaŋ im do nandakej kaŋ, bupmi nandaŋ imdisat.

Ae amin kinda aŋpulugok do nandakej kaŋ aŋpulugokdisat.”

¹⁶^tYaŋdo, Piŋkop amin manjit do nandisak kaŋ, amin dakon galaktok bo amin dakon teban tebanon da dima manjisak, uŋun bupmini do aŋek manjisak. ¹⁷^uTelagi papiakon Isip dakon kila amin madep Pero Piŋkop da yaŋ iyigit:

“Nak da jigi madepsi gabu miktimi miktimi miŋat aminyo da tapmimno kaŋek man madep namni yaŋ do aŋek nak da kila amin madep man gamgum.”

¹⁸Yaŋdo, nin nandamaŋ, Piŋkop da amin kinda do bupmi nandaŋ im do nandisak kaŋ, bupmi nandaŋ imdisak. Ae amin kinda aban but teban asak do nandisak kaŋ, galaktokni yolek aban but teban asak.

¹⁹Mani jikon da kinda da yaŋ nayikdisak, “Piŋkop da yaŋ asak kaŋ, nido nin gulusuŋnin toŋ yaŋ niyisak? Namin da Piŋkop da yo ak do nandisak uŋun yapmaŋek iyi da galaktogon yo kinda asak?” ²⁰^vGak yaŋ dimasi yoki. Gak amin gin, do Piŋkop da yo asak uŋun do “Dima agagi asal” yaŋ nido yosol?

“Amin iyi wasagit da wasagit amin ‘Nido nak yaŋ wasagil?’ yaŋ tagi dima iyigi.”

²¹^wMiktim kwoba wasok amin da mikgagak timi kinda abidajek kwoba tagisi kinda pi tagisi do wasanjeŋ, kwoba kinda pi ısalı di ak do wasosak kaŋ, uŋun dima agagi asak yaŋ tagi nandaneŋ?

²²Piŋkop da yaŋ gin asak. Uŋun butjapni ae tapmimni amin kisi da koni do nandisak, mani japmi nandaŋ yomisak amin tasik toni do parekbi uŋun jomjom aŋek tepmi dima paŋtasik asak. ²³Yaŋ asak, nido amin bupmi nandaŋ yomisak uŋun da tilimni dakon yo tagisi morap uŋun dakon mibili nandani do nandisak. Uŋun amin tilimnikon egipni do kili manjigit. ²⁴Uŋun nin mani. Uŋun da nin Juda amin ae Amin Iŋwakŋwari Kabi da kabikon baŋ manjij nipgut. ²⁵^xKombi amin Osea da papia mandagiron Piŋkop da Amin Iŋwakŋwari Kabi do yaŋ yagit:

“Miŋat aminyo uŋun kalip nak dakon amin kabi dima egipgwit, uŋun abisok nak dakon amin kabino yaŋ yoyikeŋ.”

Ae but dasi dima galaktaj yomgum amin, uŋun abisok but dasi galaktaj yobeŋ.”

^s 9.15 TP 33.19 ^t 9.16 Ep 2.8 ^u 9.17 TP 9.16 ^v 9.20 Ais 29.16; 45.9 ^w 9.21 Jer 18.6

^x 9.25 Os 2.23

^y26 Ae kinda yaŋ yagit:

“Ji nak dakon amin kabı dima yaŋ yoyigim tamokon uŋudon gin
 ‘Ji Piŋkop egip egip teban egisak uŋun dakon monji gwayoni’
 yaŋ yoyikdisat.”

^z27 Aisaia Israel amin do nandanek yaŋ tidaŋek gen yaŋ yagit:

“Israel miŋat aminyo tap kidipmiŋon niŋan toŋ yombem
 morapmisi ireŋ tokdaŋ, mani Amin Tagi da kalonjisok di baŋgin
 yokwikon baŋ timitdisak.

²⁸ Nido Amin Tagi da miŋat amin morap gen pikon yopmaŋek
 kobogı yokwisi tepmisi yomdisak.”

²⁹ ^aOn yo noman tokdaŋ uŋun do Aisaia da kalip yaŋ yagit:

“Amin Tagi Tapmim Ami da nin dakon amin kabı kalonjisok di
 dima yopban egipgwit tam, nin Sodom ae Gomora kokup da
 tasik tagimal yaŋ gin tasik tagimaŋ.”

Israel amin nandan gadat bamı dima awit

³⁰ Do niaŋ yoneŋ? Yaŋ yoneŋ: Amin Iŋwakŋwari Kabı Piŋkop da
 dabilon kilegi egip do pi teban dima awit. Uŋun nandan gadat aŋek
 kilek tawit. ³¹ Mani Israel amin Moses dakon gen teban yolek miŋat
 amin kilegi egip do pi tebaisi awit, mani dima kilek tawit, ³² ^bnido
 nandan gadat kosiron da amin kilegi egip do dima nandawit. Uŋun
 iyi da teban tebanon da kilegi man pak do nandawit. Uŋun Yesu
 dima nandan gadaŋ imgwit, do tip kinda da yaŋ kosiron taŋakwan
 kandapni tidaŋek maŋ pakgwit. ³³ ^cPiŋkop gen papia da uŋun do yaŋ
 yosok:

“Nandani. Nak da tip kinda Saion kokup papmon amin kesal
 dapni do yipmaŋdat.

Mani nandan gadaŋ imni amin mayaktok dima pakdaŋ.”

Israel amin Piŋkop dakon anpak dima nandan

10 ¹ Not kabı, Piŋkop da Israel amin yokwikon baŋ timitjak dosi
 nandanek bisit iyisat. ² Nak Israel amin dakon mibilni nandisat,
 uŋun Piŋkop dakon galaktok yol do pi tebaisi aŋ, mani Piŋkop dakon
 galaktok pakyansi dima nandanek aŋ. ³ Uŋun niaŋ ajapno Piŋkop da
 kilegi man nimjak uŋun dima nandanek iyi da teban tebanon da amin
 kilegi dagok do pi tebaisi aŋ. Yaŋ aŋek Piŋkop yipba uŋun da paŋkilek
 aban amin kilegi dima dagoŋ. ⁴ Nin nandamaŋ, Kristo da pi aban gen
 teban yo ısalı agit, do miŋat amin morap Kristo nandan gadaŋ imaj
 uŋun Piŋkop da dabilon amin kilegi dagoŋ.

^y 9.26 Os 1.10 ^z 9.27-28 Ais 10.22-23 ^a 9.29 Ais 1.9 ^b 9.32 Ais 8.14

^c 9.33 Ais 28.16; 1Pi 2.6

5 ^dMoses da miyat aminyo gen teban yolek ni aηpak baη aηakwa Piηkop da amin kilegi yaη yoyisak uηun do yaη mandagit:

“Amin kinda gen teban morap kisi guramikdak uηun kalugi egipjak.”

6 ^eMani amin kinda nandaη gadat aηakwan Piηkop da uηun do amin kilegi yaη iyisak uηun amin da yaη yosok, “Ji diηi butjikon da ‘Namin da Kwen Kokup wigisak?’

yaη dima yoni. Gen uηun yoni uηun da Kristo miktimon abik do nandaη yaη asak. 7 Ae ji

‘Namin da kηmakbi tamokon pigisak’

yaη dima yoni. Gen uηun yoni uηun da Kristo kηmakbi tamokon naη awik do nandaη yaη asak.” 8 Mani niaη yoneη? Nin Piηkop dakon gen yolek yaη yoneη:

“Piηkop dakon gen uηun ji da kapmatjok tosok.

Uηun gen kagasakiη ae butjikon tosok.”

Gen uηun nandaη gadat dakon gen nin da yaη teηtejok amar uηun. 9 Nin yaη yomaη. Gak yaηkwok aηek gen kagagokon da “Yesu uηun Amin Tagi” yaη yoki, ae butgokon da “Piηkop da Yesu kηmoron naη aban pidagit” yaη nandaη gadasal kaη, Piηkop da gak yokwikon naη abidokdisak. 10 Nin butninin da nandaη gadat ano Piηkop da nin miyat aminyo kilegi yaη niyisak, ae nandaη gadatnin gen kagakon da yaηkwok ano Piηkop da nin yokwikon baη timikdak.

11 ^fPiηkop dakon gen da uηun do yaη yosok:

“Amin morap Piηkop nandaη gadaη imaiη uηun mayaktok dima pakdaη.”

12 ^gJuda amin gat ae Amin Iwakηwari Kabι gat uηun kisi Piηkop da dabilon arip gin. Amin Tagi uηun amin morap kisi dakon Amin Tagini. Uηun da amin morap paηpulugosak do bisit iyaη uηun madepsi gisamikdak. 13 ^hDo

“miyat amin morap Amin Tagi dakon man yaηek paηpulugosak do bisit iyaη uηun yokwikon baη timitdisak.”

14 Mani miyat aminyo dima nandaη gadaη imni kaη, niaηon da bisit iyiηba paηpulugosak? Ae gen bini do dima nandani kaη, niaηon da nandaη gadaη imni? Ae amin kinda da Piηkop gen dima yoyisak kaη, niaηon da gen bini nandani? Uηun aripmi dima nandani. 15 ⁱAe amin dima yabetni kaη, Piηkop gen aripmi dima yaη teηtejokdaη. Piηkop gen da yaη yosok:

“Gen bin tagisi paηabaη amin dakon abapni uηun yo madepsi!”

^d 10.5 MS 18.5 ^e 10.6-9 GT 30.12-14 ^f 10.11 Ais 28.16 ^g 10.12 Ya 15.9

^h 10.13 Jol 2.32 ⁱ 10.15 Ais 52.7

Israel amin Gen Bin Tagisi dima abidawit

¹⁶^j Mani Israel amin kisi da Gen Bin Tagisi dima abidawit. Aisaia da yaŋ yagit:

“Amin Tagi, gen yaŋ teŋterjomaj namin da nandaŋ gadasak?”

¹⁷^Yanndo, nin nandamaŋ, amin da Kristo dakon gen yaŋ teŋterjaŋba nandano uŋun da nandaŋ gadat paŋalon asak.

¹⁸^k Mani nak gen kinda dayikdisat uŋun yaŋ. Israel amin Gen Bin Tagisi uŋun nandawit bo dima? Uŋun nandawit. Piŋkop gen papia da yaŋ yosok:

“Miŋat amin morapyo miktimi miktimi ekwaŋ da tekni kili nandawit.

Geni miktim diwarikon da diwarikon kili kigit.”

¹⁹^l Ae gen kinda gat dayikdisat uŋun yaŋ. Israel amin da gen uŋun dakon mibili nandaba pisagit bo dima? Uŋun nandaba pisagit. Mibiltok Piŋkop da Moses dakon gen kagakon da Israel amin gen yoyigit uŋun do nandaneŋ. Gen yaŋ yagit:

“Nak da amin kabi kinda man bini mini ae nandak nandakniyo tagi dima uŋun timikgo nak nandaŋ gadaŋ naba ji da uŋun do nandaba yokwi tok aŋek butjap nandakdaŋ.”

²⁰^m Ae Aisaia da gen tebaisi yaŋ yagit:

“Amin kabi kinda nak wiſik do pi dima awit uŋun da nak kili aŋalon awit.

Ae nak do dima yaŋek egipgwit amin nak da naga naŋ yoliko kili nandawit.”

²¹ⁿ Mani Aisaia da Israel amin do nandaŋek yaŋ yagit:

“Nak gildat kinda kalon gen kiriŋit aŋek but tobil ak do dima nandaŋ amin uŋun nagon opni do kisitno dedaŋ egisat.”

Piŋkop da Israel amin diwari do nandaŋ yawot agit

11 ¹^o Do nak yaŋ dayikdisat, Piŋkop da miŋat amin kabini manji yomgut? Uŋun dimasi! Nak naga Israel amin kinda. Nak Abraham dakon babi, ae Benjamin da kabikon nani kinda. ²^Piŋkop da miŋat aminyo kalip iyi do manjigit uŋun manji dima yomgut. Ji Piŋkop da papiakon Elaija do gen mandabi uŋun dima nandaŋ bo? Elaija Israel amin do gen yaŋ yominek Piŋkop yaŋ iyigut:

³^p “Amin Tagi, gak dakon kombi amingo kili dapba kimakgwit, ae gak dakon altago tuwilgwit.

Abisok nak kalon dagin egapbo nakyo kisi nikba kimatdisat.”

^j 10.16 Ais 53.1 ^k 10.18 Kap 19.4 ^l 10.19 GT 32.21 ^m 10.20 Ais 65.1

ⁿ 10.21 Ais 65.2 ^o 11.1 1Sa 12.22; Kap 94.14; Pil 3.5 ^p 11.3 1KA 19.10,14

⁴ *q*Mani Piňkop da kobogi ni gen naŋ iyigit? Yaŋ iyigit:

“Nak dakon amin kabino 7 tausen da ekwaŋ, uŋun amin kokup
kidat Bal uŋun do gawat dima awit.”

⁵ Uŋudeŋ gin abisokyo kisi Piňkop da Juda amin kabisok kinda nandaŋ
yawot aŋ yomiŋek iyi do kili manjigit. ⁶ *Uŋun* pi kinda awit do aŋek
dima manjigit, uŋun nandaŋ yawok yomiŋek isalsi manjigit. Uŋun pi
kinda aŋakwa manjigit tam, uŋun da nandaŋ yawotsi dima asak.

⁷ Yaŋdo, niaŋ yoneŋ? Israel amin Piňkop da dabilon kilek tok do pi
tebaisi awit, mani dima kilek tawit. Piňkop da amin diwari baŋin
manjīŋban uŋun dagin kilek tawit. Aŋakwan diwari Piňkop da but
yomani sopmaŋ yomgut. ⁸ *Piňkop* gen papia da uŋun do yaŋ yosok:

“Piňkop da nandak nandakni paŋupbal aban upbal tawit,
ae dabili sopban yo dima pindari awit,
ae mīrakni sopban yo dima nandawit.

Piňkop da yaŋ agit da abisok yaŋ gin egi aŋaŋ obaŋ.”

⁹ Kalip Dewit da uŋun do yaŋ yagıt:

“Uŋun jap noknok aŋek kisik kisik aŋ, mani gak da yokwi awit
dakon kobogi do paron yopbi yokwalni, ae gapmakon moni, ae
kosiron tipmon kandapni tidoni dosi nandisat.

¹⁰ Ae dabilni abi pilin taŋakwa yo dima pindatni, ae jiŋi morapmi
imek yomiŋaki manji giroŋitni, aŋek yaŋ gin egi wiŋini dosi
nandisat.”

Piňkop da Amin Iŋwakŋwari Kabi yokwikon baŋ timikgit

¹¹ *u*Yaŋdo, nak yaŋ dayikdisat. Israel amin yokwikon maŋek
wagil tasik taŋ yan nandaŋ? Uŋun dimasi! Uŋun Piňkop manji
imgwit, aŋakwa Piňkop da Amin Iŋwakŋwari Kabi yokwikon baŋ
timikgit. Israel amin da uŋun kaŋek ninon yaŋsi asak tam tagisi
yaŋ nandaŋ yomni do aŋek Piňkop da uŋun agit. ¹² Israel amin da
Piňkop manji imgwit bisapmon Piňkop da miktim amin morap kisi
paŋpulugajek yo tagisi morapmi aŋyomgut. Ae Israel amin Piňkop
dakon aŋpak yipmaŋ dekgwit bisapmon Piňkop Amin Iŋwakŋwari
Kabi do yo tagisi aŋyomgut. Yaŋ agit do yaŋsi nandanęŋ, Israel
amin Piňkopmon ae tobil apni bisapmon, mibiltok agit uŋun si
yapmaŋek miktim amin morap kisi do yo wagil tagisisi morapmi
aŋyomdisak.

¹³ Amin Iŋwakŋwari Kabi, nak abisok ji do gen on dayikdisat. Piňkop
da nak jikon yabekbi pi abeŋ do yaŋ namgut. Nak pi uŋun asat uŋun do
tagisi nandisat, ¹⁴nido nak uŋun pi aŋapbo, Piňkop da jikon yo tagisi

^q 11.4 1KA 19.18 ^r 11.6 Gal 3.18 ^s 11.8 GT 29.4; Ais 29.10 ^t 11.9-10 Kap 69.22-23

^u 11.11 Ya 13.46

aj damiŋakwan, Israel amin dabononi da uŋun kaŋek, ninon yaŋ gin asak tam tagisi yaŋ nandani do nandisat. Yaŋ nandaŋakwa Piŋkop da diwari yokwikon baŋ timitjak kaŋ tagisi yaŋ nandisat. ¹⁵ Piŋkop da Israel amin yopmaŋ dekgit bisapmon miŋat aminyo miktimi miktimi ekwaŋ uŋun timikban iyi gat but kalon awit. Yaŋ agit do Israel amin yokwikon baŋ timitjak kaŋ, nin nandaman, uŋun kili kimakgwit baŋ egip egip ae yomisak yaŋ asak. ¹⁶ Amin da wit mibiltok paŋ uŋun baŋ diwari timigek bret wasaŋek Piŋkop do paret aŋ. Yaŋ aba bret diwari kisi telagi gin aŋ mudon. Ae kindap dakon gelı uŋun telagi kaŋ, kiliŋi yo kisi telagi gin.

¹⁷ ^wNak tīlak gen kīnda dayikdisat. Olip kindap amin da kwaokbi dakon kiliŋi uŋun Israel amin dakon tīlak asak. Uŋun kiliŋi diwari Piŋkop da paŋsanik maban kiwit. Ae Amin Iŋwakŋwari Kabi ji olip kindap iyi kwokwo dakon kiliŋi yombem, ji paŋabiaŋ olip kindap tagisi amin da kwaokbikon saŋbegit da gelikon pakbi iligeck kiliŋi diwari gat tagisi toŋ. ¹⁸ Mani ji disi do nin kiliŋi diwari yapmaŋek kiliŋi tagisi yaŋ dīma nandani. Ji da geli do pakbi dīma īmaŋ, geli da pakbi damisak, do ji disi do dīma nandaba wigisak. ¹⁹ Mani ji da yaŋ yokdaŋ, “Nin da kindap obikon saŋbeneŋ do aŋek kiliŋi uŋun Piŋkop da paŋsanikgit.” ²⁰ Uŋun asi, Piŋkop da yaŋ agit. Mani Israel amin Kristo dīma nandaŋ gadaj īmgwit, uŋun do aŋek paŋsanikgit. Ae ji nandaŋ gadaj īmaŋ do kindapmon saŋbewit da ekwaŋ. Do ji disi do nandaba dīma wigisak. Ji si pasolni. ²¹ Nido Piŋkop da kindap uŋun iyi dakon kiliŋi uŋun paŋsanikgit, do ji disi do nandaba wigisak kaŋ, jiyo kisi paŋsanitdisak.

²² ^wJi pakyansi nandani. Piŋkop da amin do aŋpak yawori anyomisak, mani yokwi aba japmi nandaŋ yomisak. Amin morap aŋpakni yopmaŋ dekgwit uŋun yo yokwisi anyomgut, mani ji aŋpakni tagisi uŋun do nandaŋ teban tajek sīgın atni kaŋ, aŋpak yawori aŋdamdisak. Mani ji yaŋon dīma atni kaŋ, jiyo kisi paŋsanitdisak. ²³ Ae Israel amin kalip paŋsanikgit uŋun nandaŋ gadat ani kaŋ, kindap obikon aeni saŋbekdisak. Nido Piŋkop iyi aeni saŋbesak dakon tapmim taŋ īmisak. ²⁴ Disi nandaŋ, Amin Iŋwakŋwari Kabi ji kalip olip kindap iyi kwokwo dakon kiliŋi yombem da yaŋ egipgwit. Uŋudon baŋ Piŋkop da ji paŋsanik olip kindap amin da kwaokbikon saŋbegit. Kindap iyi yaŋ dīma kwoŋ, mani Piŋkop da yaŋ agit. Do kiliŋi uŋun paŋsanikgit uŋun iyi da obikonsi tagapmisi saŋbekdisak.

^v 11.17 Ep 2.11-19 ^w 11.22 Jn 15.2,4

Piŋkop amin morap do bupmini yolik do nandisak

²⁵ Not kabi, nak ji da gen pasili kinda tosok ujuŋ dakon mibili nandaba pisosak do nandisat. Yaŋ kaŋ disi do dima nandaba wigisak. Gen pasili ujuŋ yaŋ: Israel amin diwari Piŋkop da but yomani sognut ujuŋ yaŋ egi wigakwa Amin Iŋwakjwari Kabi niaŋ da iyikon apni do tilak yipgut ujuŋ da arimpmon iyikon apdaŋ. ²⁶^xAe don Piŋkop da Israel amin morap kisi yokwikon baŋ timitdisak. Ujuŋ do Piŋkop gen papia da yaŋ yosok:

“Yokwikon Baŋ Timit Timit Amin ujuŋ Saion kokup papmon da apdisak.

Abiŋek Jekop dakon amin kabikon altanjek Piŋkop gen pabiŋ yop aŋpakni wiririkban kiŋ mudokdaŋ.

²⁷^yAŋek yokwini wiririk yom do nak ujuŋ gat saŋbek saŋbek kinda aberj.”

²⁸ Israel amin Yesu dakon Gen Bin Tagisi ujuŋ do manji īmgwit, do Piŋkop dakon uwalni dagawit. Yaŋ aŋek ji Amin Iŋwakjwari Kabi paŋpulugawit. Mani Piŋkop da kalipsigwan Israel amin iyi dakon miŋat amin kabi egipni do kili manjigit, ae babikni do sigin nandaŋ yomiŋek but dasi galaktaj yomisak. ²⁹Nido Piŋkop da amin yaŋ yomisak ujuŋ nandak nandakni kulabik dima asak, ae but galak do yo yomisak ujuŋ arimpni dima gwysesak.

³⁰ Amin Iŋwakjwari Kabi ji kalip Piŋkop dakon gen pabiŋ yopgwit. Mani abisok Israel amin Piŋkop dakon gen dima guramikgaŋ. Yaŋ do aŋek ji bupmini abidawit. ³¹Uŋudeŋ giŋ abisok Israel amin da Piŋkop gen dima guramikgaŋ. Mani ji da bupmini abidawit, do Israel amin yo kisi tagi abidoni. ³²Piŋkop da miŋat amin morap kisi bupmini yolik do nandagit, do yum pindagakwan amin kisi geni kiriŋjigek dam tebanon egipgwit.

Piŋkop man madep īmiŋ kimotneŋ

³³^zMao! Piŋkop dakon aŋpakni tagisi, ae nandaŋ kokwini, ae nandak nandakni ujuŋ wagil ilarisi. Gen kokwin pi agakni amin da mibili arimpni dima wiſiŋ kokogi, ae amin da pi agakni arimpni dima nandaŋ pisogi.

³⁴^aUjuŋ do Piŋkop gen papiakon gen yaŋ tosok:

“Namin da Amin Tagi dakon butni kagit?

 Ae namin da aŋpulugajek nandak nandak īmgut?”

³⁵^b “Namin da mibiltok Piŋkop do yo īmgut do kobogi do Piŋkop da yoni tamoni paŋtobil īmjak?”

^x 11.26 Ais 59.20-21 ^y 11.27 Jer 31.33-34 ^z 11.33 Ais 55.8-9 ^a 11.34 Ais 40.13;
1Ko 2.16 ^b 11.35 Jop 41.11

^c36 Piŋkop da iyi yo morap wasagit, ae ujun da yaŋakwan tamonikon tonj. Ae yo morap da mani ajenokgoŋ. Dagok dagogi mīni tilimni taŋ aŋaŋ kikdísak teban. Uŋun asi.

**Kristo nandaj gadaŋ ımaŋ amin da ni aŋpak baŋ ani uŋun
do Pol da yagit**
(*Kilapmi 12.1–15.13*)

Nin giptimnin naŋ Piŋkop do paret aŋ imneŋ

12 ¹^dYaŋdo, not kabino, nak Piŋkop dakon bupmīni madepsi uŋun do nandajek gen tebai yaŋ dayisat. Ji kalugi sigin egek giptimji naŋ Piŋkop do paret aŋ imni. Yaŋ aŋek telagi egek aŋpak Piŋkop da galak tosok uŋun baŋ aŋek egiŋni. Ji yaŋ ani kaŋ, Piŋkop bamisi gawak imdaŋ. ²Ji miktim amin da tilagon dima egiŋni. Ji yum kaŋakwa Piŋkop da nandak nandakji paŋkaluk aban aŋpakji kisi kalugisak. Yaŋ ani kaŋ, Piŋkop dakon galaktokni tagi nandaba pisokdisak. Aŋek aŋpak tagisi gat, ae aŋpak Piŋkop da si galak tosok gat, ae aŋpak gwaljigi minisi uŋun tagi nandaba pisokdisak.

Piŋkop da pi kokwinik nimisak uŋun tagisi aneŋ

³^ePiŋkop da nak do aŋpak tagisi aŋ namiŋek pi namgut, do ji kaloŋ kaloŋ yaŋ dayisat. Ji disi do dima nandaba wigisak. Piŋkop da nandaj gadat damisak uŋun da ariŋmon aŋpakji kokwinigek disi do “nin niaŋen amin?” yaŋ do nandani. ⁴^fNin nandamaŋ, giptimnin kaloŋi mani diwatni morapmi, ae pini kaloŋi dima aŋ. ⁵Yangin, nin miŋat aminyo morapmi mani nin Kristokon giptim kaloŋi agimaŋ. Ae nin kisi giptim kaloŋi dakon diwatni da ekwamaŋ.

⁶^gPiŋkop da nandaj yawotni do aŋek but galak do pi ɻwakŋwat ɻwakŋwat nimgut. Do amin kinda kombi gen yosak do pi ɻmgut kaŋ, nandaj gadatni taŋ imisak uŋun da ariŋmon kombi gen yosak. ⁷Amin kinda paŋmuwukbi paŋpulugosak do pi ɻmgut kaŋ, tagisi paŋpulugosak. Ae amin kinda yoyiŋdet pi ɻmgut kaŋ, yoyiŋdet pi aŋ kiŋotjak. ⁸Ae amin kinda amin but paŋteban ak pi ɻmgut kaŋ, amin but paŋteban ak pi uŋun aŋ kiŋotjak. Ae amin kinda wadak wadak amin paŋpulugosak do pi ɻmgut kaŋ, yo morapmi yomjak. Ae amin kinda kila amin pi ɻmgut kaŋ, kila amin pi uŋun do tapmimni kisi paregek asak. Ae amin kinda amin do bupmī nandajek paŋpulugosak pi ɻmgut kaŋ, kisik kisigon da paŋpulugosak.

^c 11.36 1Ko 8.6 ^d 12.1 Ro 6.11,13; 1Pi 2.5 ^e 12.3 1Ko 12.11; Ep 4.7; Pil 2.3

^f 12.4-5 1Ko 12.12,27 ^g 12.6-8 1Ko 12.4-11; 1Pi 4.10-11

Nin amin do but dasi galak taŋ yomneŋ

⁹Ji amin do but dasi galak taŋ yomiŋ kimotni, topmon da dima ani. Ji aŋpak yokwi do nandaba yokwisi asak. Aŋek aŋpak tagi baŋ pabidaŋ kimotni. ¹⁰^hJi disi dakon notji do but dasi galaktaŋ yomaŋ uŋudeŋ gin Piŋkop dakon miŋat aminyo do but dasi galak taŋ yomni. Aŋek disi do nandaba niaŋ wigisak uŋun si yapmaŋek notji do madepsi nandaba wukwan yomiŋ yomiŋ ani. ¹¹Ji kurak togı mini pisi aŋ kimotni. Butjikon Telagi Wup da kindap da yaŋ soŋek paŋtagap aban Amin Tagı dakon pi aŋ kimotni. ¹²ⁱJi nandaŋ teban taŋek Amin Tagı da yo tagisi aŋ damjak do jomjom aŋ, do kisik kisik aŋek egiŋpi. Ae jiŋi noman taŋ daba kaŋ, butji yawori taŋakwa tebaisi atni. Bisapmi bisapmi bisit aŋ kimotni. ¹³^jPiŋkop dakon miŋat aminyo yo do wadak wadak aba kaŋ paŋpulugoni. Ae amin kokup ɻawakŋwarikon da apba kilani aŋek paŋpulugoni.

¹⁴^kAmin da yokwi aŋdamni kaŋ, Piŋkop da yo tagisi aŋyomjak do bisit iyini. Paŋupbal asak do bisit dima iyini. ¹⁵Ji kisik kisik aŋ amin gat kisik kisik ani, ae kunam takgaŋ amin gat kunam tatni. ¹⁶^lJi kalonj kalonj but kalonj da egiŋpi. Disi do nandaba dima wigisak. Aŋek amin piŋbi ekwaŋ gat egiŋ do dima kurak toni. Ji man pawigik dima ani.

¹⁷^mAmin da yokwi aŋ daba kaŋ, kobogi do yokwi dima aŋ yomni. Miŋat aminyo da dabilon ji aŋpak tagisi baŋgin aŋakwa dandani. ¹⁸Ji gat but kalonj egiŋ do nandaŋ kaŋ, amin morap kisi gat but kalonj da egiŋ do pi madepsi ani.

¹⁹ⁿNot kabino, amin da yokwi aŋ damni kaŋ, yokwi kobogi dima aŋ yomni. Piŋkop da butjap nandaŋ yomjak do bikbik imni. Nido Piŋkop gen papiakon Amin Tagı da yaŋ yosok:

“Kobogi yomyom uŋun nak dakon pi.

Yo yokwi awit dakon kobogi nak da naga yomdisat.”

²⁰^oDo ji kobogi dimasi yomni. Piŋkop gen papia da yaŋ yosok:

“Uwalgo jap do aban kaŋ, jap ibi.

Ae pakbi do aban kaŋ, pakbi ibi.

Yaŋ abi kaŋ, aŋpak yokwini do nandaŋek mayagi pakdisak.”

²¹Ji yum kaŋakwa yokwi da dima pabiŋ depjak. Aŋpak tagisi baŋ aŋek yokwi pabiŋ yopni.

Nin gapman da yoŋgamgwan egipneŋ

13 ¹^pAmin morap nin gapman dakon pi amin da yoŋgamgwan egipneŋ, nido gapman kında iyi dima noman tagit. Kisi morap

^h 12.10 1Pi 1.22 ⁱ 12.12 1Tes 5.16-18 ^j 12.13 Ibr 13.2 ^k 12.14 Mt 5.44; 1Ko 4.12

^l 12.16 YT 3.7 ^m 12.17 1Tes 5.15 ⁿ 12.19 GT 32.35; Mt 5.39 ^o 12.20 YT 25.21-22; Mt 5.44 ^p 13.1 YT 8.15; Tit 3.1

Piŋkop da paŋalon agit. ²Yaŋdo, amin kinda gapman dakon pi amin dakon gen pabin yopmaŋdak kaŋ, uŋun amin Piŋkop da amin manjinek pikon yopgut uŋun baŋ kwen wigik aŋ yomisak. Yaŋ ani amin kwen wigik awit dakon kobogi do yo yokwisi timidtaŋ. ³^qNandani, gapman dakon pi amin uŋun amin kilegi ekwaŋ uŋun paŋpasol ak do dima ekwaŋ. Uŋun amin aŋpak yokwi aŋ uŋun paŋpasol ak do ekwaŋ. Do ji gapman do pasol pasol dima ak do nandaŋ kaŋ, aŋpak tagisi baŋin aŋakwa gapman da manji pawigisak. ⁴Gapman uŋun Piŋkop dakon oman amin. Uŋun ji paŋpulugaŋba tagisi egipni do ekwaŋ. Mani ji yokwi ani kaŋ, sisi pasolni, nido emat agak siba ısal dima abidon. Uŋun da amin yokwi aba Piŋkop da japmi nandaŋek kobogi yom do nandisak amin uŋun kobogi yom do ekwaŋ. ⁵Yaŋdo, nin gapman da kobogi yokwi aŋnimdisak uŋun do pasalek geni guramitneŋ. Ae uŋun gin dima, butningwan da suŋ kinda dima aŋek kilegisi ekwamaŋ yaŋsi nandaneŋ do aŋek geni guramitneŋ.

⁶Mibili yaŋ do ji gapman do takis yomaŋ, nido gapman dakon pi amin uŋun Piŋkop dakon oman amin iekwaŋ, ae uŋun toktogisi pini aŋkimokgoŋ. ⁷Aminon goman morap agil uŋun sopbi. Takis mibili mibili yopyopmi uŋun yopni. Ae kila amin mibili mibili morap do gawak yominek man madep yomni.

Nin amin morap do but dasi galak taŋ yomneŋ

⁸^sJikon gomanji kinda di taŋ daban. Gomanji kalorji kindagin tagit da tosok uŋun ji da aripmi dima sopsopmi. Goman uŋun amin do but dasi galak taŋ yomni. Nido amin kinda amin do but dasi galak taŋ yomisak uŋun gen teban yol kímokdok. ⁹^tGen teban da yaŋ yosok:

“Yumabi dima ani.

Amin dima dapba kímotni.

Kabo dima noni.

Ae pindak galaktok dima ani.”

On gen teban gat ae gen teban diwarí toŋ uŋun gen teban kalorji kinda dagin kisi timikdak. Gen teban uŋun yaŋ:

“Gaga do but dasi niaŋ galak tosol, uŋudeŋ gin amin do but dasi galak taŋ yobi.”

¹⁰^uAmin kinda amin do but dasi galak taŋ yomisak uŋun amin amin do aŋpak yokwi dima aŋyomisak. Yaŋdo, amin kinda amin do but dasi galak taŋ yomisak uŋun gen teban yol kímokdok.

^q 13.3 1Pi 2.13-14 ^r 13.6-7 Mt 22.21 ^s 13.8 Mt 22.39-40; Jem 2.8

^t 13.9 TP 20.13-15,17; GT 5.17-19,21 ^u 13.10 1Ko 13.4-7

Nin aŋpak kilegisi baŋ aneŋ

11 ^vJi yaŋ aŋek egiŋni, nido on bisap ekwamaŋ uŋjun disi nandau. Abisok uŋjun dipminon da pidot pidot bisap, nido Piŋkop da nin abiŋ timitdisak dakon bisap kili uŋjun kwaŋ tosok. Kalip Yesu nandau gadaŋ imguŋmaj bisapmon uŋjun bisap dubagikon tagit, mani abisok kili kapmat tosok. 12 ^wPilin kili uŋjunjok mudokdisak, aŋakwan wisa yo kisi kili uŋjunjok dagokdisak. Yaŋdo, nin pilin tuk dakon aŋpak yokwi morap yopmaŋek teŋteŋi dakon yo baŋ pasik yaŋ paneŋ. 13 ^xNin amin da gildaron akwaŋ uŋudeŋ aŋpak kilegisi baŋ aŋek egiŋneŋ. Nin jap pakbiyo madep aŋek pakbi teban naŋek but upbal aŋek dima egiŋneŋ. Ae yumabi aŋpak mibili mibili gat, ae aŋpak iŋjani mibili mibili gat dima aneŋ. Ae gen emat gat, ae pindak galaktok gat dima aneŋ. 14 ^yJi Amin Tagi Yesu Kristo imal naŋ yaŋ pani. Ae but kalip dakon galaktok yol do nandak nandak dima ani.

Nin amin dakon aŋpak kokwin dima aneŋ

14 ¹^zAmin kinda nandau gadat asak, mani nandau gadatni dima teban tagit kaŋ, uŋjudeŋ amin kokwin dima aŋek but dasi abidoni. Mani uŋjun gat aŋpak diwari agagi bo dima agagi uŋjun do ji gen emat dima ani. ²^aAmin kinda uŋjun nandau gadatni tebai, do jap morap kisi tagi nosok. Mani amin kinda uŋjun nandau gadatni tebai dima, do bit kilapyo dima nosok. ³^bDo jap morap kisi tagi nosok amin uŋjun bit kilapyo dima nosok amin do nandaba yokwi tok dima asak. Ae bit kilapyo dima nosok amin da jap morap kisi nosok amin do yokwi asak yaŋ dima nandisak. Nido Piŋkop da uŋjun aminyo kisi kili abidaŋek. ⁴^cGak namin da amin kinda dakon oman amini dakon aŋpakni kokwin asal? Pi tagi asak bo ae yokwi asak, uŋjun amin tagini dagin yogogi. Mani uŋjun tebai tagi atjak, nido Amin Tagini da iyi aŋteban aŋakwan tebaisi atjak.

⁵^dAmin kinda gildat kinda do uŋjun gildat telagisi yaŋ nandau. Uŋjun gildat da gildat diwari yapmaŋdak yaŋ nandisak. Ae amin kinda da gildat morap kisi ariŋ gin yaŋ nandisak. Amin kaloŋ kaloŋ uŋjun butnikon da ni nandak nandak naŋ abidosok uŋjun tebai abidaŋek atjak. ⁶Amin kinda gildat kinda naŋ tilak aŋek uŋjun gildaron Piŋkop gawak imisak kaŋ, uŋjun Amin Tagi do nandau. Ae jap morap kisi nosok amin, uŋjun Amin Tagi do nandau nosok, nido Piŋkop ya yaŋ iyinek nosok. Ae bit kilapyo dima nosok amin, uŋjun Amin Tagi do nandau.

^v 13.11 Ep 5.14; 1Tes 5.6-7 ^w 13.12 1Jn 2.8 ^x 13.13 Lk 21.34; Ep 5.18 ^y 13.14 Ep 5.11

^z 14.1 Ro 15.7 ^a 14.2 WW 9.3-4 ^b 14.3 Kol 2.16 ^c 14.4 Mt 7.1; Jem 4.11-12

^d 14.5 Gal 4.10-11

Piňkop ya yaň iyiniek nosok. ⁷Nandani. Ninon amin kinda iyi dogin dîma egisak, ae kimot ak do iyi dogin dîma kimokdok. ⁸^eNin kalugi ekwamaň kaň, Amin Tagi man madep im do ekwamaň. Ae nin kimotnej kaň, Amin Tagi man madep im do kimotdamaň. Do kalugi egipnej bo kimotnej, nin Amin Tagi dakon gin. ⁹Kristo ujun amin kimakbi ae kalugi ekwaň ujun kisi dakon Amin Tagini egip do aňek kimakgit da ae pidagit.

¹⁰^fDo gak nido notgo dakon aňpak kokwin asal? Ae nido nandaba yokwi tok aň imisal? Nandani. Nin kisi morap Piňkop da gen pikon atdamaj. ¹¹^gUjun do Piňkop gen papia da yaň yosok:

“Nak Amin Tagi da bamisisi yosot, amin kisi morap da ñwakbej aňnamdaň.

Aňek kisi morap da nak do Piňkop bamisi yaň yokdaň.”

¹²Do nin kisi kaloň kaloň aňpak morap agimaň dakon mibili Piňkop iyikdamaň.

Nin notnin yokwikon moni do pi dîma aneň

¹³Yaňdo, nin notnin dakon aňpak kokwin dîma aň aň aneň. Nin nandak nandak tagisi baň paňek notnin kinda yokwikon mosak dakon pi dimasi aneň. ¹⁴^hAmin Tagi Yesu da nandak nandakno aban pisanjakwan yaňsi nandako píosok, jap kinda nono Piňkop da nandaban yokwi tosak ujun dîma tosok. Mani amin kinda jap kinda dîma noknogi yaň nandisak kaň, dimasi nosak, nido jap ujun do iyi dîma noknogi yaň nandisak.

¹⁵ⁱNotgo da jap kinda dîma noknogi yaň nandisak, ujun gak da naňek butni aňupbal asal kaň, gak notgo do but dasi dîma galak taň imisal.

Kristo ujun notgo do kimakgit, do japmon da butni dîma aňupbal abi.

¹⁶Gak aňpak kinda do tagisi agagi yaň nandisak kaň, kaň kimokgi. Ujun aňpak do aňek notgo aňupbal abi amin da aňpak ujun do aňpak yokwi yaň di yaňbam. ¹⁷Nandani, Piňkop dakon Amin Kila Agakni ujun jap pakbiyokon dîma tosok. Amin Kila Agakni ujun aňpak kilegi, ae but yawot, ae Telagi Wup da kisik kisik paňalon aňnimisak ujudon tosok. ¹⁸Amin kinda ujun aňpak yolek Kristo dakon pi asak, ujun Piňkop da kaňban tagisi aňakwan amin da nandaba wukwan imdaň.

¹⁹Yaňdo, nin aňpak but kaloň paňalon asak, ae aňpak notnin tagi paňteban agagi ujun baň yolek aň kimotnej. ²⁰^kJap dogin aňek Piňkop da aminon pi tagisi asak ujun dîma aňupbal ani. Jap morap kisi noknogi gin, mani gak da jap kinda naňaki ujun do aňek notgo dakon nandaň gadatni witdal kisak kaň, gak yokwi asal. ²¹Gak bit kílapyo bo wain noki, bo ae yo diwarí gat aňapbo notno mosak yaň nandisak kaň, ujun aňpak dîma abi.

^e 14.8 Gal 2.20 ^f 14.10 2Ko 5.10 ^g 14.11 Ais 45.23; Pil 2.10-11 ^h 14.14 Ya 10.15;
Tit 1.15 ⁱ 14.15 1Ko 8.11-13 ^j 14.19 Ro 12.18; 15.2 ^k 14.20 1Ko 8.13

22 Nandaŋ gadat aŋek uŋun yo morap do niaŋ nandisal uŋun Piŋkop gat jil dakon yo. Amiň kinda yo kinda do tagisi nandaŋek burikon da nak yokwi dima asat yaŋ nandisak amin kisik kisik tagi asak. 23 Mani amin kinda but bamot aŋek jaŋ kinda nosak kaŋ, uŋun gulusuŋ asak, nido nandaŋ gadaron da dima nosok. Nandaŋ gadatninom da aŋpak morap amin da dima agagi yaŋ nandaŋek aman, uŋun yokwi amaŋ.

Nin Kristo yol kimatneŋ

15 1 Nandaŋ gadatnin tebai amin nin da nandaŋ gadatni dima teban taŋbi amin paŋpulugoneŋ. Nin nin do gin nandaŋek kisik kisik pak do dima nandanen. 2^m Nin notnin paŋpulugono kisik kisik paŋek nandaŋ gadatni teban toni do pi aŋeŋ. 3ⁿ Nido Kristo yo kisi iyi kisik kisik pak do dima nandagit. Piŋkop gen papia da uŋun do yaŋ yosok:

“Piŋkop, gak do yaŋba yokwi tok awit uŋun gen da nak yo kisi abidosok.”

4° Gen morap kalip Piŋkop gen papiakon mandabi uŋun da nin niyijdetjak do mandawit. Gen uŋun da butnin paŋteban aŋakwan tebaisi aŋek Piŋkop da abiŋ timitjak uŋun do jomjom aŋek egipneŋ.

5 Piŋkop da nin dima alek toneŋ do tapmim niminjek butnin paŋteban asak. Uŋun da ji paŋpulugaŋban Yesu Kristo yol kimatek but kalonſi egipni dosi nandisat. 6 Aŋek ji Amiň Taginin Yesu Kristo dakon Piŋkopni ae Datni uŋun but kalon ae gen kalonjon da mani aŋkisini do nandaŋek bisis atsat.

Kristo da Juda amin gat ae Amiň Iŋwakŋwari Kabi gat kisi paŋpulugagit

7^p Kristo da but dasi nandaŋek ji timikgit, do jiyo yaŋ gin notji but dasi timik timik ani. Yaŋ aŋek Piŋkop man madep imni. 8^r Ji yaŋ ani, nido nak yaŋ dayisat, Kristo uŋun Juda amin dakon oman amini dagagit. Aŋek Piŋkop uŋun gen bami yogok amin yaŋ yolik do aŋek babikni do yaŋ teban tok aŋ yomgut uŋun aripmisi agit. 9^s Yaŋ aŋek Amiň Iŋwakŋwari Kabi da Piŋkop dakon bupmuni do nandaŋek mani aŋkisini do nandagit. Piŋkop gen papia da uŋun do yaŋ yosok:

“Yaŋdo, nak Amiň Iŋwakŋwari Kabikon mango yaŋ aŋkiskeŋ.

Aŋek gak dakon man awigik do kap yokeŋ.”

10^t Ae Piŋkop gen kinda da yaŋ yosok:

“Amin Iŋwakŋwari Kabi ji Piŋkop dakon amin kabi gat but galaksi nandaŋek kisik kisik ani.”

11^u Ae timi kindakon yaŋ yosok:

¹ 15.2 1Ko 10.24,33 ^m 15.3 Kap 69.9 ⁿ 15.4 2Ti 3.16 ^o 15.7 Ro 14.1 ^p 15.8 Mt 15.24
^q 15.9 Kap 18.49; Ya 3.25 ^r 15.10 GT 32.43 ^s 15.11 Kap 117.1

“Amin Iŋwakjwari Kabi ji Amin Tagi anjkisini.

Miŋat amin morapyo miktimi miktimi ekwaŋ ji mani anjkisini.”

¹²^tAe Aisaia yo kisi da yaŋ yagıt:

“Jesi da kabikon da gugı kinda wiķdisak.

Uŋun da miŋat aminyo miktimi miktimi ekwaŋ kilani akdisak.

Amin Iŋwakjwari Kabi da uŋun amin da paŋpulugosak do nandaŋ teban taŋek jomjom anjek egipdaŋ.”

¹³ Yo tagisi timitneŋ do jomjom amar uŋun Piŋkop da uŋun nim do yaŋ teban tok agit. Egip egipji ujudon tosok yaŋsi nandaŋ imiŋakwa uŋun da kisik kisik ae but yawot daban butjikon tugosak, ae Telagi Wup da tapmimon yo tagisi dam do yaŋ teban tok agit uŋun timitdamaŋ yaŋsi nandani dosi nandisat.

Pol da iyı pi agıt uŋun do yagıt, ae Rom amin do gildatni tagi yomgut

(Kilapmi 15.14–16.27)

Pol da iyı pi agıt do but galaksi nandagit

¹⁴ Not kabino, ji bisapmi bisapmi aŋpak tagisi baŋgin aŋ yaŋsi nandaŋ damisat. Ae nandak nandak aripmi timikgwit, do notji yoyiŋdet tagi aŋ aŋ ani.

¹⁵ Mani nak butji pabo pisanjakwa gen diwari aesi nandani do gen diwari tebaisi baŋ mandaŋ damisat. Nido Piŋkop da nandaŋ yawok namiŋek ¹⁶^unak Yesu Kristo dakon pi amini egek Amin Iŋwakjwari Kabikon pi abej do nak manjigit. Nak uŋun pi anjek Piŋkop dakon Gen Bin Tagisi yaŋ tenjeŋok anjek mukwa sogok amin kinda da yaŋ egisat. Egek nak Amin Iŋwakjwari Kabi baŋ Piŋkop da paret si galak tosok yombem kinda naŋ Piŋkop do imisat. Imiŋapbo Telagi Wup da paŋtelak asak.

¹⁷ Yanđo, nak Yesu Kristokon gadako Piŋkop dakon pi agimak uŋun do butgalaksi nandisat. ¹⁸ Nak yo kinda do dima yokdisat. Kristo da tapmim namiŋakwan Amin Iŋwakjwari Kabikon pi aŋapbo but tobil anjek Piŋkop gen guramikgwit uŋun dogin yoken. Nak gen yagim ae pi agim, ¹⁹ ae Telagi Wup da tapmimon wasok tapmimi toŋ mibili mibili agim. Yaŋ aŋapbo pindagek but tobil awit. Nak Jerusalem da wasanek Kristo dakon Gen Bin Tagisi dakon gen morap yaŋ tenjeŋapbo Ilirikum Provinskon kigit. ²⁰^vNak Kristo dakon man dima nandaŋ amin kabikon Gen Bin Tagisi yaŋ tenjeŋok abej dosi nandagim da nandaŋ egisat. Nak amin da gwak kili mawiron yut ak do dima galak tosot. ²¹^wPiŋkop gen papia da yosok uŋudeŋ akdosi nandisat. Uŋun yaŋ yosok:

“Amin gen bini dima yoyiwit amin da uŋun kokdaŋ, ae gen bini dima nandawit amin da nandaŋ pisokdaŋ.”

^t 15.12 Ais 11.10; PA 5.5 ^u 15.16 Ro 1.5; 11.13 ^v 15.20 2Ko 10.15-16

^w 15.21 Ais 52.15

²²^xPi ujун da bisap morapmi nak abisiňakwan ji abię dandakej dakon bisap mini.

Pol da Rom amin pindagek Spen kik do nandagit

²³Mani idon amin da Kristo dakon gen bin kili nandawit, do nak idon pino mini, ae bilak morapmi nak ji dandak do si nandagim da nandisat. ²⁴Yajdo, nak Spen miktimon kikej bisapmon obię ji dandajek don kikej dosi nandisat. Nak ji gat bisap pisipmisok egipnej ujун da kisik kisik namijakwan ujун da kwenon aŋpulugaŋba Spen kikej do galak tosot.

²⁵^yMani abisok nak Jerusalem kinek telagi paŋmuwukbi kabi paŋpulugokej. ²⁶^zPaŋmuwukbi Masadonia ae Akaia provins bamoron ekwaŋ ujун da Jerusalem telagi paŋmuwukbi kabikon wadak wadak amin ekwaŋ ujун paŋpulugok do tagisi nandajek monej paŋmuwukgwit. ²⁷^aUjун ak do tagisi nandawit, nido gomani Juda aminon tosok ujун sopsopmi. Juda amin da Amin Iŋwakŋwari Kabikon Piŋkop dakon yo tagisi aŋabir yomgwit, do Amin Iŋwakŋwari Kabi da Juda amin do giptim dakon yo tagisi di paŋpulugoni kaŋ tagisi.

²⁸Nak Jerusalem amin do monej yomyom pi abo dagajakwan Spen kik do obiék ji dandakej. ²⁹^bAe nak nandisat, jikon opbej bisapmon Kristo dakon gisamni nagon madepsi tugaŋ naban ujун da ji tagisi paŋpulugokdisak.

³⁰^cNot kabi, Amin Tagi Yesu Kristo do nandajek, ae Telagi Wup da amin do but dasi galak taŋ yomyom aŋpak paŋalon asak, ujун do kisi nandajek nagon saŋberŋba Piŋkop do bisit aŋ kimotnejsi. ³¹Bisit aba Judia miktimon nandaŋ gadat dima aŋ amin da nak dima abidoni. Ae bisit aba telagi paŋmuwukbi Jerusalem ekwaŋ ujун da nak da paŋpulugok do pi asat ujун do galagisi nandani. ³²Yaŋ kaŋ Piŋkop da galak tosagon nak kisik kisigon da jikon opbo kisin da tapmim panej.

³³Piŋkop dakon but yawotni ji kisikon tosak do bisit asat. Ujун asi.

Pol da miňat amin morapmi do gildatni tagi yomgut

16 ¹Nak nandaŋ gadat miňat saminin Pibi dakon mibili do dayikdisat. Ujун miňat tagisi kinda, paŋmuwukbi Senkria kokupmon ekwaŋ ujун dakon oman miňatni egisak. ²Ujун da miňat aminyo morapmi gat ae nak gat kisi paŋpulugagit, ae ujун Amin Tagi dakon miňat kinda, do but dasi abidoni. Ujун aŋpak da telagi paŋmuwukbi dakon aŋpaksi asak. Ae yo nido wadak wadak asak ujун aŋpulugoni.

^x 15.22 Ro 1.13 ^y 15.25-26 1Ko 16.1-4 ^z 15.26 Ya 24.17; 1Ko 16.1; 2Ko 8.1; 9.2,12

^a 15.27 1Ko 9.11 ^b 15.29 Ro 1.11 ^c 15.30 2Ko 1.11; Kol 4.3; 2Tes 3.1

³^dGildatno tagi Prisila gat Akwila gat do yomni. Uŋun pi isalno Yesu Kristo dakon pi kalonjı amaŋ. ⁴Uŋun nak kutnok do aŋek pali kimakgimal. Do nak gin dima, Amin Iŋwakŋwari Kabi dakon paŋmuuwukbi morap kisi da uŋun bamot do but galak nandajek ya yaŋ yomaŋ. ⁵Gildatno tagi paŋmuuwukbi uŋun bamot da yutnon muuwukgaŋ uŋun do yomni.

Gildatno tagi notnosi Epenetus do imni. Uŋun da mibiltok Esia Provinskon Kristo do nandaj gadaŋ imgut.

⁶Gildatno tagi Maria do imni. Uŋun da ji paŋpulugok do pi madepsi morapmì agit.

⁷Gildatno tagi Andronikus gat ae Junias gat do yomni. Uŋun bamot nak dakon diwatno, nak gat kisi dam tebanon egipgumaj. Uŋun yabekbi kabikon man madepni toŋ. Uŋun da mibiltok Kristo nandaj gadaŋ imgumal, aŋakwal nak don nandaj gadat agim.

⁸Gildatno tagi Ampliatus do imni. Uŋun Amin Tagi dakon amin kinda, do nak but dasi galak taŋ imisat.

⁹Gildatno tagi Ubanus do imni. Uŋun pi isalno Kristo dakon pi kalonjı amak. Ae notnosi Stakis kisi do gildatno tagi imni.

¹⁰Gildatno tagi Apeles do imni. Uŋun Kristo yolyol aminsı kinda yaŋ kawit.

Gildatno tagi Aristobulus da yutnon ekwaŋ amin do yomni.

¹¹Gildatno tagi Erodion do imni. Uŋun nak dakon diwatno kinda.

Gildatno tagi Nasisus dakon diwatni Amin Tagi da kabikon ekwaŋ uŋun do yomni.

¹²Gildatno tagi Tipina gat ae Tiposa gat do yomni. Uŋun miŋat bamot Amin Tagi dakon pi madepsi amal.

Gildatno tagi notnosi Pesis do imni. Uŋun miŋatyö kisi da Amin Tagi dakon pi madepsi agit.

¹³^eGildatno tagi Rupas do imni. Uŋun Amin Tagi yol kimokdok. Ae gildatno tagi meŋi do kisi imni. Uŋun nak dakon meŋno kisi egipgut.

¹⁴Gildatno tagi Asinkritus, ae Pegon, ae Emes, ae Patobas, ae Emas gat, ae nandaj gadat amin diwari uŋun gat ekwaŋ uŋun do yomni.

¹⁵Gildatno tagi Pilologus gat, Julia gat, ae Nerus gat sami gat, ae Olimpas gat ae telagi paŋmuuwukbi morap uŋun gat ekwaŋ uŋun do yomni.

¹⁶^fJi paŋmuuwukbi diwari do but dasi galak taŋ yomaŋ yaŋ yolikdo, kisitni iligek si bedoni.

Kristo dakon paŋmuuwukbi morap da gildatni tagi yipba jikon obisak.

^d 16.3 Ya 18.2 ^e 16.13 Mk 15.21 ^f 16.16 1Ko 16.20; 1Pi 5.14

Amin diwari da pañmuwukbi tuwil do pi aŋ

¹⁷^gNot kabi, amin diwari da ji da gen abidawit uŋun abiŋ yipmajek jikon pidok pidok ae jiŋiyu paŋalon aŋ. Uŋun amin do kaŋ kimotni do tebaisi dayisat. Ji uŋun da dubagikon egipni. ¹⁸^hUŋun amin Amin Taginin Kristo dakon pi baŋ dima aŋ. Uŋun giptim dakon galaktok baŋgiŋ yolgaŋ. Uŋun nandaŋ kokwini mini amin paŋgalak aba gen toptopmi do nandaŋ gadat aŋ. ¹⁹ⁱJi Piŋkop dakon gen guramik kimokgoŋ dakon geni amin kisi da kili nandawit, do nak ji do but galaksi nandisat. Mani nandaŋ kokwin tagisi aŋpek aŋpak tagisi baŋgiŋ tímigek aŋpak yokwi dakon nandak nandak jikon kinda dima tosak do nandisat. ²⁰^jKili uŋunjok Piŋkop but yawot nimisak uŋun da Sunduk kandap gibaŋninon yipban bamono suligikdisak.

Amin Taginin Yesu dakon nandaŋ yawotni jikon tosak do bosit asat.

Amin diwari da gildatni tagi Rom amin do yopgwit

²¹^kPi ısalno Timoti da gildatni tagi damisak. Ae nak dakon diwatno Lusias, ae Jeson, ae Sosipata uŋunyo kisi da gildatni tagi damaj.

²²Nak Tetius, Pol dakon gen abidaŋek papia on mandisat. Amin Tagi da manon gildat tagi yaŋ dayisat.

²³⁻²⁴^lGaius da gildatni tagi damisak. Uŋun da nak gat ae pañmuwukbi morap gat kisi yutnikon kilanin tagisi asak.

Erastas uŋun kokup pap dakon moneŋ kila amini, ae notnin Kwatas da gildatni tagi ji do damamal.

Nin Piŋkop dakon man aŋkisiŋ kimotneŋ

²⁵^mPiŋkop da nak da Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi dayisat uŋun gen naŋ ji dakon nandaŋ gadatji tagi paŋteban asak. Gen Bin Tagisi uŋun kalipsigwan pasili taŋ aŋ aŋ opgut. ²⁶Mani abisok Piŋkop da nomansi paŋteŋen asak. Kalipsigwan Piŋkop egip egip teban egisak uŋun da kombi amin yoyiŋban geni mandawit. Nin miŋat amin morapyo miktimi miktimi ekwaŋ uŋun da nandaŋ gadat imiŋek geni guramitni do aŋek uŋun gen baŋ dayamaŋ. ²⁷Uŋun Piŋkop kaloŋ gin nandaŋ kokwini tagisi. Yesu Kristo obakon da nin do yo tagisi agit, uŋun do nandaŋek nin Piŋkop dakon man toktogiſi aŋkisiŋ kimotneŋ! Uŋun asi.

^g 16.17 Mt 7.15; Tit 3.10 ^h 16.18 Pil 3.19; 2Pi 2.3 ⁱ 16.19 Ro 1.8; 1Ko 14.20

^j 16.20 WW 3.15 ^k 16.21 Ya 16.1-2; 19.22; 20.4 ^l 16.23-24 Ya 19.22; 1Ko 1.14

^m 16.25 Ro 1.5; Ep 1.9; 3.5,9; Kol 1.26